

AMAYOS MA ANSOM.

ARABOMP 1.

1-5, *Taka asim tafino ata a poñ bal*; 6-11, *Akaiat ka Yisos ro riana*; 12-14, *Ansom na yira ro Yerusalem*; 15-26, *A tit Mataias ka kabeñan ka Yudas.*

- 1 Akafa kaṭoṭokō aka i tapi Tiofilos, ṭaka ata
- 2 Yisos o ṭap kayo bē re kaṭaksa, ha pa bek anrei
ana a naṭa kō rokōm, kaṭarañ ka akapēñ kōñ soñ
ayamari ka akata ka oÑesmar oSam, ka ansom
- 3 ana o poñ tit : ka ana so o ṭorine ukali kaṭarañ ka
akasompane kōñ ra tamasere ṭabati, o cent ṭori-
ne ro nan moḷo ma marei ṭaba ṭarañ, o foḷ ṭaka
- 4 amaṭai ma arabai ra Kuru : o yi re nan ka antonk-
lane a nan rokin, o mañ na, ho ṭa na ce wur ro
Yerusalem, na kar ṭaka anlahiri na oKas, ana
- 5 kon o pa ho na poñ ṭal ro ro mi : Yon ṭacencene
o baptaisa mañ; kere nian a ṭa baptaisa nu
oÑesmar oSam pa won he kaṭarañ ka amarei
ame.
- 6 Cian nan, ma na tonklane rokin, na yif kō, na
pa ho, Pa, ka anloko ane ma ma kala arabai ra
- 7 anYisreel-i? K'o pa ro nan ho, ṭa yi he ṭa
atanu ṭa tara e'loko talom meṭ, ata oKas o poñ
- 8 boṭ ka anfoṣa noñ beñ. Nian na ṭa soṭo afoṣa,

- be oNesmar oSam o derar nu: na ta yi abaki
 a mi ro Yerusalem o, ro Yudia be o, ro Sameria o,
 9 re ha ka otalne wa araru. Ma Yisos o pon pa
 amatai ame, ma na ma kali-e, *kia* a basi ko rokom ;
 10 ka abunt akarant ma mank ko na. Re ma na
 ma kali tan rokom ma o ma kone-e, kala, alanba
 naran na tama raye ka nan ra elopra efera ; na
 11 pa ho, Nia alanba na Kalili, kone na tama na ma
 kali rokom-e? Yisos owe a noi nu a nata ro
 riana, yan o ma der moho na nank ko o ma nat
 ro riana.
- 12 Ka na ma kalane ro Yerusalem kayefar ka
 akacen a bont Olif, kafat ro Yerusalem, kakot ka
 13 asabbat nin. Ma na won ri-e, na bep ka ankonko
 rokom rakom, ro na la yira ; Piter o Yon o Yemi
 o Andru o, Filip o Tomas o Bartolomu o Matiu
 o Yemi owan ka Alfaş, Saimon oSelot, re Yudas
 14 owan ka Yemi. Ane be ra amera nin na
 basar karanne tun, yi anfam abom, Mariama
 okara ka Yisos, re anwont non aruni.
- 15 Ka amarei ame *kia* Piter o tama katon ka
 anwont, o fof, (ka runia ra afam na yi rokin na
 16 yi mofo ma keme kin kaba,) *Piter o pa ho*, Nia
 anwont, amabal ma yi ta lasar, ama oNesmar
 oSam o pa tapan ka akasan ka Dauda taka Yudas,
 17 owo tori aroñ ka ana bat Yisos. Ko tai-e, a lom-
 ane ko ro su, k'o sotō kabere ka akamende akc.
 18 (A sotō kor asabu na owe ka anram na amalash
 mon ; k'o fumpo matañ karutrut, k'o puta
 19 raton, anumpa non be na wur ko. Ka anyira be
 ro Yerusalem ma tara ci ; ma pa yi ka atant ta

ñañ a bont akor ho, Akeldama, kapa kañ ho,
20 Akor ka macir.) Ko tai-e, ta poñ bal ka akafa
ka Maleñ ho,

Ta a yo oyira woñ o yi yeñ,

Ta wuni o wuni o ce yira ri :

re

Otama woñ yo ulom o basi.

- 21 Cian añfam aña yi re şian ka elokō be eya oMa-
22 riki Yisōs ma woñ ma kal wur kaṭoñ ka su, kaṭap
ka akabaptisam ka Yon ha pa bek anrei aña a
basir su ko a nata rokom, ka añe ukin o yi ta
sake ubaki re şian ṭaka akayokane koñ ka rafi.
23 Ka na ṭamar narañ, Yusufu a bont Barsabbas,
owo a banti añes noñ ho, Yostos, re Mataias.
24 Ka na ramne, na pa ho, Munō, Pa, ma ṭara
emera ya afañ be-e, ṭori ka anarañ añe okiu owo
25 ma poñ tit, ta ba oder wa akamende ake re ara-
som, ro Yudas o wur, kama o kone ka oder woñ.
26 Ka na fak maṭañ ṭaka ṭanañ; ka amaṭañ ma
wop Mataias; ka a lomane ko ka ansom tofaṭ
ukin.

ARABOMP 2.

1-4, *A lasara ansom oNesmar oSam ka anrei a Pentikost*; 5-13,
Ansom na fof tañ ṭacel; 14-42, *Piter o bair añfam kawandi*;
43-47, *Anlanc be na yira rokin*.

- 1 Ma anrei a Pentikost na bek-e, ankarandi be na
2 yi der okin. Ka karām kayefa ka kuru mašem-
bu moḥo kaḥonte ka afef abaki, ka na lasar
3 anset ro na yira. Ka pa ceñar na ṭamer ṭaḥais
4 ṭa yi moḥo nanṭ; ṭa reñsa na wuni o wuni. Ka

ña be ma la oÑesmar oSam, ka ña tap kafofa
 tant tachel, moho oÑesmar o soñ ña ta fof.

- 5 Ka añYuda aña bato Kuru ña yira ro Yerusa-
 6 lem ña wuras wuras ka abona o bona rata ka
 7 akuru. Ma a tal akaram ake-e, arunia ra banane
 8 rokin, pa sokane ña, pakasife wun? o wuni o tala
 9 ña ña fof ka atant ton beñ. Ka pa kontofali ña
 10 be ña kabane, ña pa ho, Kala, ahe be ma fof a
 11 Kalili tahō-i? To som sa ma tala wuni o wuni ka
 12 atant ta su, a komane su-e? Sia yi aParti,
 13 aMid, allam, re anyira ro Mesopotemia, ro Yudia,
 14 ro Kappadokia, ro Pontos, ro Esia, ro Frikia, ro
 15 Pamfilia, ro Misra, atabelañ ta Libya pa batō ro
 16 Kairini, re acik aña yefa ro Rom, aYuda re atu-
 17 pi'ai, aKrit re aLarab, sa tala ña ña fof ka atant
 18 ta su amayos mabana ma Kuru. Pa kontofali ña
 19 be, pa sokane ña, ña pa ukin ka ulom ho, Ko
 20 tai tañ ce-e? Ka alom ña sel ña pa ho, Ña la
 21 maber mafet.
- 14 Ka Piter ma tama re antofat ukin, o nata
 rim, o fofane ña o pa ho, Nia afam ña ro Yudia,
 22 re ña be yira no Yerusalem, tara nañ ace, su glans
 23 ka asim ta mi. Ane ña yi he acis, mohō na nane ;
 24 pa yi ho ras anlōko asas ña arasok ; ata Yoel onabi
 25 o fof ; cia 'ce ho,
- 17 Kuru o pa ho, Pa ta yi ka amarei malapso,
 I ci kusar mader be oÑesmar o mi :
 Anwut a nu aruni re anwut a nu abera ña
 ba kanabi,
 Anlanba a nu ña ta nanak manank,
 Antem a nu ña ta worap maworap :

- 18 Anko i ci kusar mader be oNesmar o mi ka
anƙar a mi aruni, re ka anƙar a mi abera
ka amarei maci ; na ta nabi.
- 19 I ci tori matai makabane ka akuru rokom,
Re ka antof ano rata elomar ;
Macir, nant, re abunt na kima :
- 20 Aret ra ta sake obi,
Annof na ta sake macir,
Kamota anrei na Yehofa na bek,
Anrei abana abuni anan :
- 21 Pa ta yi, wuni o wuni owo ramne ka annes
na Yehofa-e, o ta kisi.
- 22 Nia anYisreel, tal nan amapa ame : Yisos ka
ro Nasaret wuni owo Kuru o pon lomi katon ka
nu ra mayos mabana makabane re elomar, eya
Kuru o yo ka akata kon katon ka nu, mohon
23 niane na tara ; kon a sond mohon amaselo ma
Kuru mabot, re mohon Kuru o tara tapan tapan,
nian na tan ko ra kant kapankine na dif ra kata
24 ka afan apani aton : kon Kuru o kal kalis, ka-
raran ka akapon sali oban wa arafi : ata baci pa
25 foi he tai ta rafi kawop ko. Ko tai-e, Dauda o pa
ta aton ho.
- I nanƙ Yehofa lokon o lokon ka ader ra mi
kadi ;
O yi ka akadion ka mi, kama i ce tone :
- 26 Cia baci pa bone mi ra mera, ka aramer ra
mi ra selane mabone ;
Halisa amader ma mi so ma ta yira oratsa :
- 27 Atasom-e, ma ba he kacei ofan o mi ro krifi,
Ma son he oSam ka mu ta nanƙ katei,

- 28 Ma poñ mi toꝛi asoñ ta ahesam,
Ma ta yo mi i la mabone ka akabapar ka
mu.
- 29 Awont ta i fofane nu kaminta taka Dauda, okas
ka su bom, fo o fi a bene ko, akaboma kon kayi
30 ro su ha tenon. Ma o yi unabi-e, o tara fo Kuru
o poñ tan rim ra abin ro non fo ka amakomi ma
anfi non o ma yis ukin ka akawan ka arabai ron ;
31 ma kon o nank ace rodi-e, o fof taka akayokane
ka oKraist fo a cei he ko ro krifi, fo mader mon
32 ma tei he. Yisos owe Kuru o kalis, sia be sa yi
33 abaki taka ci. Cia baci a nta ko ka akata ka-
dio ka Kuru, k'o poñ soto ka oKas anlahiri na
oNesmar oSam, som o kus ace, ata na nank na tal.
34 Dauda o nat he ka aturu : kere kon konone o
pa ho,
Yehofa o pa ka omariki ka mi ho,
Yira ka akata ka mi kadio,
35 Han i saki anterane a mu abet na atatak ta
mu.
- 36 Cian ta anset na Yisreel be na tara tacencene,
fo Kuru o poñ ko saki uMariki re uKraist, Yisos
owe ow o na tan ra kant kapankine.
- 37 Ma na tal ace-e, ta sos na tabut, ka na pa ka
Piter re ka ansom alom ho, Awont a su, to sa ma
38 yo-e ? Ka Piter o pa ro nan ho, Tupi nan, na yo
a baptais nu wuni o wuni ka annes na Yisos
Kraist taka kalapar ka amatai ma nu malas ; na
39 ta soto amboya na oNesmar oSam. Ko tai-e,
arim ratan ra yi ta atanu re ta anwut a nu, re ta
ana yi oboli be, na be ana Yehofa oKuru ka su

- 40 ma cela ro non. Ka sim talai talom o son tamase-
 sere, o man na, o pa ho, Kisisne nan ka arakomra
 41 rakana are. Kia a baptais na ana malane arim
 ron: ka anrei naci amolo ma afam ewul esas na
 42 barne. Ka na ma basar bakar ka anatai mataksa
 ma ansom re ra kakotarane, ra kasimat tabo
 re ra taranne.
- 43 Ka ranes ra wop wuni o wuni: ka matai makabane
 re elomar e yone ka amata ma ansom.
- 44 Ka ana lane be ma yi rokin, na ba yet be otana-
 45 ne; na tila atafus ta nan re eyet e nan, na yerasa-
 46 ne yi be moho wuni o wuni ma pan. Ka na basar kayi
 ka anset na Kuru ra amera nin arei o rei, na simat
 tabo ro nan ka eset, na di edi e nan ra mabone,
 re ra mera 'fera, na tokas Kuru, na
 47 soto kamartai ka anfam be. OMariki o bara na ana
 a ma kisis arei o rei.

ARABOMP 3.

1-10, *Ubeba o soto kayenk mawer*; 11-26, *Piter o fofane anfam taka Yisos.*

- 1 Ka Piter re Yon ma kone ka anset na Kuru ka
 2 anloko na akaramne, antamat ruhanle. Ka a kara
 ulanba ulom owu yi ubeba kabi ma okara kon o
 kom ko, a bot ko arei o rei ka akarare ka anset
 na Kuru aka a bonf Botikali ta tola eboya
 3 ro nan ana won ka anset na Kuru; ma o nank
 Piter re Yon na yema won ka anset na Kuru-e,
 4 o tolir na aboya. Ka Piter re Yon ma kali ko

- 5 ʔaŋ na pa ho, Kaŋi su. K'o kala amera ro naŋ, o
 6 nane ʔa soʔo raka ro naŋ. Piʔer o pa ʔo ho, Aka-
 la' fera re aʔoŋo i ba he; ara i ba ʔo, ria i ma
 soŋ mu. Ka anŋes na Yişos Kraist ka ro Nasa-
 7 ret, koʔ. K'o wop akata koŋ kadio, o naʔa ko;
 akalemp kaci atatak toŋ re ebokot yoŋ e soʔo
 8 kaʔakar. K'o pai, o ʔama, k'o ʔap kaʔot; k'o
 woŋ ka anset na Kuru re naŋ, o koʔ, o pais, k'o
 9 tokaş Kuru. Ka anŋam be na naŋk ko o koʔ o
 10 tokaş Kuru: na boʔar ko amera fo koŋo yi ci
 owo la yira ʔaka tola ka Akarare Kaʔotikaŋi ka
 anset na Kuru: ka na la kaʔabane re kaʔonto-
 fali ʔaka ata yone ro noŋ.
- 11 Ma o ma ʔapsa Piʔer re Yoŋ-e, anŋam be na
 ʔuke rokin na ko ro naŋ ka anʔantaŋ na Suli-
 12 mana, na kabane obana bana. Ma Piʔer o naŋk
 ci-e, o laşi o pa ka anŋam ho, Nia anŋam na
 Yişreel, koŋe na ma kabane ʔaka olaŋʔa owe-e?
 koŋe na ma kaŋi su ʔaŋ moho pa yi ka anfoşa a
 su talom ka maʔai ma su mafino sa yo ko o
 13 koʔ-e? OKuru ka Ibrahim a ka Işaka, re ka
 Yakuba, oKuru ka ankaş a su o yikis amboi noŋ
 Yişos; owo na lankli, na penşane ro der kaʔi ka
 14 Pailat, ma o nane ʔa cer ko. OSam re Olompi
 koŋo na penşane, ka na tola kama a soŋ nu
 15 udifaʔ, na dif oʔapi ka anesam: owo Kuru o
 16 yokas ka anfi; ʔaka ata sa yi aʔaki. Ra kaŋane
 ka anes noŋ, anes noŋ na yo olaŋʔa owe o yenk
 mader, owo na kaŋi na ʔara: anko, akalane aka
 Yişos o soŋka soŋko kayenk mader kaʔentis ka
 17 akabaʔar ka nu be. Ka ake, awoŋ a mi, i

- tara fo ra kaçe tara kañ na yo ci, moho antabomp
 18 a nu so na yo. Kere amatai ama Kuru o tori ka
 atasañ ta annabi be, fo oKraist kon o ba kaşom-
 19 pane, cia o lasar yañ. Cian tupi nañ, na kal fale,
 kama a dimşi amatai ma nu malas, kama meş ma
 kafotane ma der kawur ro der kadi ka oMariki ;
 20 kama o som oKraist owo a poñ nu boşa, Yisos-
 21 añ : owo akariana ka ba kaşasi ha ka elokö a ma
 bentis matai be, ama Kuru o poñ foş ka atasañ
 ta anabi non aşam aña yi kabi akatap ka araru.
 22 Taçenceñe Musa o pa ho, Yehofa Kuru o ta wura
 nu unabi kaşon ka ańwont a nu, moho minañ ; ro
 non na ma su elans ka matai be ata o ma kane
 23 nu. Pa ta yi, fo wuni o wuni ma ce su elans ka
 onabi kaci-e, a ta kati ko ka ańfam a dim ko but.
 24 Anko, annabi be katap ka Samuel re nañ aña tañ
 kararañ, na be aña poñ foş, na kane so taşa amarei
 25 ame. Nia na yi ańwut na annabi, re na ańlem-
 rane, aña Kuru o sekar ańkaş a nu, o pa ka
 Ibrahima ho, Ka ańwut a mu atakomra be ka
 26 araru ma sotö aruba. Ro ro nu kaşota Kuru o
 yokas amböi non, o som ko ta ruba nu, ra kalafti
 nu wuni o wuni ka amalaş ma nu.

ARABOMP 4.

1-4, *A bot Piter re Yon ro tinkane* ; 5-12, *Na fofane aibaka ra kaminta tai* ; 13-22, *Anyamari na aibaka* ; 23-31, *Piter re Yon na ko ka ańlanc* ; 32-35, *Ańlanc be na ba obene nin* ; 36-37, *Yusufo o tila akor kon*.

- 1 Ma anşom na ma fofane ańfam-e, ańfode o, ora-
 bomp ka ańset na Kuru o, re ańSadduki na deraş

- 2 na, na ban̄sa pakasife na taksa an̄fam, na tam̄as
 3 akayokan̄e ka an̄fi asabu na Yis̄os. Ka na wopa
 na māta, na bot̄ na ro tinkan̄e han̄ akaninān : āta
 4 som-e, araf̄oi ra bek. Ābati ka nan̄ an̄a tal̄ arim
 na lan̄e ; ka akabat̄ ka an̄fam ka yi mōlo ma
 ewul tam̄at.
- 5 Ka pā yi ka akaninān, an̄baka a nan̄ o ambaki o,
 6 re an̄karmok̄o na tonklan̄e rokin ro Yerusalem ; ka
 Annas ofode obana, Kaiafas, Yon, Aleksander, re
 an̄a yi ka arakomra ra ofode obana be *ma bap̄ar*.
 7 Ma na pōn tam̄ar na kat̄on̄-e, na yif ho, Ko af̄osa
 8 nan̄ talom̄ nes na kan̄e na yona ace-e? Ka
 Piter o la oNesmar oSam, ma pa ro nan̄ ho, Nia
 9 an̄baka na an̄fam, re ambaki, be ho a bēlēn su
 ten̄on̄ taka anyos afino a pōn yo ka wuni boma,
 10 fo to som olan̄ba owe o sot̄o kayenk mader-e ; nia
 be tara ci nan̄, re an̄fam na Yisreel be, fo ka
 an̄nes na Yis̄os Kraist ka ro Nasaret, ow̄o na tan̄
 ra kant̄ kapankine, ow̄o Kuru o yokas ka an̄fi, ro
 non̄ bēn olan̄ba owe o tama 'no rodi ka nu
 11 uyenki mader. Kon̄o yi an̄sar an̄a nia an̄sal na
 bot̄ rayer, nia a saki an̄a rabomp na an̄kon̄.
 12 Kafuti ka yi he ka wuni o wuni lom̄ : ko tai-e,
 nes o nes alom̄ na yi he rata ka akuru, an̄a a son̄
 ka afam̄ ka an̄a sa yi ta futi.
- 13 Ma na kali akaminta tai ka Piter re Yon, na
 pōn tara fo na yi afam̄ a ce takas, na yi bo mōho
 afam̄ alom̄, na kaban̄e ; ka na bot̄ar na amera fo
 14 na la yi re Yis̄os. Ma na nan̄k olan̄ba ow̄o a
 yenkas o tama rayer ka nan̄, na ba he so mapa
 15 taka ci. Ma na pōn yamari na ta wur ka

- 16 añSalhedrin-e, ña nankang, ña pa ho, To sa ma yo
ka añfam añe-e? ata som-e, tai takabane tabuni
ta pon yone ka amata ma ñan tacencene, ta
nansa ka ana yira be ro Yerusalem; sia sa bali
- 17 he ci penşa. Kama ta ce bar bantane katon ka
añfam, ta sa ninisne ña, kama ña ce so fofane
- 18 wuni o wuni ka añnes añe. Ka ña ma cela ña,
ña man ña kama ña ce so fof ña ce taksa ka
- 19 añnes ña Yisos. Ka Piter re Yon ma laşi ña pa
ro ñan ho, Be ho olompi rodi ka Kuru ta sua nu
- 20 elans pa tas ka Kuru-e, bak ci nan: şian sa bali
bo fof amatai ama sa pon nank re ama sa pon tal.
- 21 Ñan ma ña pon ninisne ña-e, ña cer ña ña kone,
kace fir tai ata ña ma sompa ña, ta rabomp ra
añfam; ata som-e, afam be ña yikis Kuru taka ata
- 22 pon yone. Olanba owo a yo atai takabane taramar
ace o bak o tasi taren taba taran.
- 23 Ma a cer ña ña kone ña bek ka añan-e, ña
kane be ata antabomp ña añfode re ambaki ña
- 24 pa ro ñan. Ñan, ma ña tal ci-e, ña ñata asim ta
ñan ka Kuru iwinañ, ña pa ho, O Mariki, munõ
- 25 bempa akuru, antof, akabañ, re eya yi ri be: ka
akata ka oNesmar oŞam, ra kasañ ka okas ka su
Dauda ambõi a mu ma pa ho,
- To som atabona talom ma banşa-e,
Re atabona ma tamtamne matai mayai-e?
- 26 Ambai ña araru ña bali bali,
Añbaka ña tonklane rokin,
Taka Yehofa re oKraist kon:
- 27 ka tacen ka akapeş ake Herod re Pontios Pailat,
atabona talom re ebonşon ya añYisreel ña tonklane

- rokin ɕaka ambɔi a mu asam Yisos, ɔwo ma polo,
 28 ta yo tai o tai ata akata ka mu re amaselo ma
 29 mu e pon bot tapan tr yone. Ka ake, Pa, kali
 amahind ma nian : ma son ebqi e mu ta fof arim
 30 ra mu ra kaminta tai, ma ma tanti akata ka mu
 ta yenkas ; kama elomar re matai makabane ma
 yone ta rabomp ra annes na ambɔi a mu asam
 31 Yisos. Ma na pon ramne-e, pa borane ka oder
 ro na tonklane rokin ; ka na ma la oNesmar
 oSam, ka na fof arim ra Kuru ra kaminta.
 32 Ka arunia ara lane ra ba amera nin : wuni kin
 o pa he fo raka o raka ra eyet yon eya o ba ra yi
 33 ron ; na tanane kaba eyet be. Re ra afosa abana
 ansom na sere ɕaka akayokane ka anfi ka oMariki
 34 Yisos : ka abona abana na yi ka na be. Ata
 som-e, wuni o wuni katon ka nian o pan he raka :
 ana ba tor be talom eset na tila yi, na kara ekala
 35 ya eyet eya na tila, na bot yi ka atatak ta
 ansom : ka na yeras yi ka wuni o wuni moho
 wuni o wuni o pan.
 36 Ka Yusufu, ɔwo ansom na bonɕ Barnabas, (ma
 a cepo ni, a pa ho, Wan ka mabefat,) uLifai, wuni
 37 ka antof a Saipros, o ba kor, k'o tila ki, o kara
 ankala, o bot ni ka atatak ta ansom.

ARABOMP 5.

1-11, *Akayor ka Ananias re Safaira*; 12-16, *Anisom na yo mayos makabane mahati*; 17-32, *A bot anisom ro tinkane—Umaleika o kantia na*; 33-42, *Kameliel o man anSanhedrin taka anisom.*

- 1 Ka wuni lom ahes non Ananias, re Safaira
- 2 orani kon ma tila kafus, k'o bene akala lom taka kon konong, orani kon so o tara ci, k'o kara abem
- 3 lom k'o bot ni ka atatak ta anisom. Ka Piter o pa ho, Ananias, to som Setani o la ammera a mu ta yemar oNesmar oSam, ma bene akala
- 4 lom na akor taka mun munong-e? Ma a ce ta tila ki, ka mu tah-i? kararun ka akatila ki, ka yi he ka anosa a mu-i? To som ma nane atai ace ka ammera a mu-i? afan tah ma yemar
- 5 ma yemar Kuru. Ma Ananias o tal asim ace-e, o fumpo k'o fi; ka ranes ra fumpar na be ana tal
- 6 ci. Ka anlanba ma yokane, na kump ko, ka na
- 7 ma wura ko na bene. Ka pa yi mo!o ma elok esas kararun, ma orani kon o won, o tara he ata
- 8 yong. Ka Piter o fofar ko, o pa ho, Kane be ho mo!o mawunon man na tila akor-e? K'o lasi ho,
- 9 Anko, taka mo!o mawunon. Ka Piter o pa ka obera ho, Kon na ba alemrane rokin ta bos oNesmar ka Yehofa-e? kala, atatak ta ana mank owos ka mu ta yi ro rare, na ba kakera mu so.
- 10 Ka obera o fumpo akalemp kaci ka atatak ton, k'o fi: ka anlanba ma won na bap ko ufi, na kera
- 11 ko na mank ko rayer ka owos kon. Ka ranes rabana ra derar anbanane be re ka be ana tal amatai ame.

- 12 Ka amata ma añsom elomar ebati re matai
makabane ma yone katon ka anfam ; ka na yi be
13 ra amera nin ka anbantani na Sulimana. Wuni
o wuni ka anfam alom o minta be panthe na :
14 kere na kolo na ; ka a bar alane abati ka oMariki,
15 sunia ta afam aruni o afam abom o ; ha na wura
amboma ka ason, na bot na ra tafant re ra
ebento, kama pa yi akatas ka Piter anumpal non
16 na bapar ukin ka nan. Ka runia ra atapet so ta
bato Yerusalem ma tonkane rokin, na kara afam
aboma, re ana ba akrifi alas : ka a ramar wuni o
wuni.
- 17 Ka ofode obana ma yokane, re na be ana yi re
kon (na yi akabaut ka anSadduki) na la katut,
18 ka na wop anjom, na bot na ro tinkane ka
19 anfam. Ka umaleika ka oMariki ma kanti ata-
20 rare ta otinkane ka akatacak, k'o wura na, o kane
na ho, Ko nan, tama na fofane anfam ka anset
21 na Kuru asim be ta anNesam ane. Ma na tal
ace-e, na won ka anset na Kuru molo ma akasok,
na taksa anfam. Ka ofode obana ma der, re ana
yi re kon, na tonkla anSanhedrin rokin, re ambaki
be na anwut na Yisrael, na som ka anset na
22 otinkane kama a kara na. Ka eboi ana der na
ce na bap ka otinkane ; ka na kalane, na kane ci
23 na pa ho, Anset atinkane sa bap ni a kanta fip,
ambumar na tama ka atarare : ma sa kanti ni-e
24 sa bap he wuni o wuni rokor. Ma orabomp ka
anset na Kuru re antabomp na anfode na tal
asim ace-e, pa sokane na hali ta rabomp ra nan,
25 kace tara ata ma yi kararan kaci. Ka wuni o

- der o kanę na ho, Kąli, anlanba ana na bot ro
 tinkanę-e, na yi ka anset na Kuru na tama na
 26 taksa anfam. Ka okelfa re eboi ma konę na
 kara na, pa yi be ra afosa; na nesa anfam, tani
 27 na napas na masar. Ma na pon na kara, na tamar
 28 na rodi ka anSanhedrin. Ka ofode obana ma pa
 ro nan ho, Sa man nu kirin kirin ta ce taksa ka
 annes ane: kere kala, na pon lasara Yerusalem
 akataksa ka nu, na nanę ta ren su amacir ma
 29 olanba owe. Ka Piter re ansom ma lasi na
 pa ho, Sa ba kawop arim ra Kuru pa tas ara ka
 30 afam. OKuru ka ankas a su konę yokas Yisos,
 31 owę na dif, kabak ko ra nanę. Konę Kuru o
 nana ka akata kon kelię, ta yi uBai re uKisis ta
 son katupi re kalapar ka matai malas ka
 32 Yisreel. Sia sa yi esere taka amatai ame: re
 oNesmar oSam, owę Kuru o son ka ana wop
 arim ron.
- 33 Nan ma na tal ace-e, ta bak na tabut, na
 34 nankanę ta dif na. Ka ukin ka anSanhedrin,
 uFarisi, anes non Kameliel, ukarmoko ka anton,
 owę afam be na kolo, o tama, o yamari ta bot
 35 anlanba rayer otan. K'o pa ro nan ho, Nian
 anfam na Yisreel, botar nan emera taka anlanba
 36 ane, ata na yema yo na. Ko tai-e, akamota
 amarei ame Tudas o yokanę, o pa ho, Kon
 kononę wuni bana won; ka owę molo ma afam
 teme tanle na bepatne, ka a dif ko; re ana wop
 37 arim ron be, na sakanę, na wur yai. Kararan ka
 olanba owe Yudas ka ro Kalili o yokanę ka
 amarei ama a balas ames ma afam, k'o lihanę

afam na tan ko: kon so o dinne; ka ana wop
 38 arim ron be na sakane. I kane nu ka ake, Bape
 nan anlanba ane, na cer na: ko tai-e, amañ ane
 talom amapant ame be afam na ba ma-e, ma ta
 39 cia fu: kere be Kuru kon ba ma-e, na bali he
 40 dim na; tani a nan nu kayi a cim Kuru. Ka
 na wop arim ron: ma na pon cela ansom ro nan-e,
 na sap na na kane na kama na ce fof ka anes na
 41 Yisos, ka na cer na na kone. Cian na yefa rodi
 ka anSanhedrin, na sel mabone ma a lom na kayi
 42 amari talne malap taka anNes. Nan arei o rei ka
 anset na Kuru re ka eset e nan na kali he
 kataksa re kakawandi *afam* taka Yisos *kayi*
 oKraist.

ARABOMP 6.

1-6, *A tit alaihu tamat deran ta mar ansom*; 7-15, *Stifen o tonk-
 anc afam.*

1 Amba ka amarei maci ma akabat ka ankarandi
 ma kabarne barne-e, asofne na anYuda a kom ro
 Kris na yokane taka anHibru, pakasife a paine
 2 ambora a nan ka akayeras arei o rei. Ka anto-
 fat naran ma cela arunia ra ankarandi ro nan, na
 pa ho, Pa tesa he ta sian kacei arim ra Kuru, sa
 3 lenki etebal. Cian awont titas nan katon ka nu
 afam aruni tamat deran a ba nes afino, a la oNes-
 mar re kacemp, nan sa ma bot ka amapant ame.
 4 Sia sa ta basar bo ra karamne, re ra kacim. ka-
 5 mende ka arim. Ka amapa ma tesa ka arunia

- be : ka na titaş Stifen wuni ula kałane re oÑesmar
oŞam, Filip, Prokoros, Naikenor, Taimon, Par-
6 minas, re Nikolas, utupilai ka ro Antiok : nañ na
boť rodi ka añosom : ma na poñ ramne, na reñ na
amaťa ma nañ.
- 7 Ka arim ra Kuru ra barne ; ka akabat ka
ańkarandi ka barne hali hali ro Yerusalem ; ka
runia rabana ra añfode na wop akalane.
- 8 Ka Stifen o la abona re afosa, o yo matai maka-
9 bane mabana re elomar kaťon ka añfam. Ka
afam alom ana yi ka anset abanane na anLibert-
tin na anSairini na anAleksandri ; re ana ka
10 Sailisia re Esia, na balane Stifen. Ka na ce bali
ťamane akacemp koñ re oÑesmar owo o ma foťa-
11 Ka na ten afam soj, ana pa ho, Sa řala ko foť sim
12 řalas řa Musa, re Kuru. Ka na par añfam, ambaki,
re ankarmoko, na derar ko, na bať ko, ka na kera
13 ko ka anSanhedrin, na řamar abaki ayem, ana pa
ho, Olanřa owe o cei he kaťof sim řalas řaka oder
14 osam owe, re anton : sa řala ko o pa ho, fo Yisos
ka ro Nasaret owe o řa dim oder owe, o řa sinkar
15 amatanane ama Musa o yenta su. Ka na be ana
yira ka anSanhedrin ma kali ko řań, na nanķ
ader roń ra balane der ra unaleika.

ARABOMP 7.

1-53, *Stifen o baki ka ofode obana* ; 54-60, *A lamvr ko masar a dif ko.*

- 1 Ka ofode obana o yif ho, Amatai amc yań ma
yi-i ? Ka *Stifen* o pa ho,

- 2 Awont̄ r̄e akas, Su nan̄ ɛlan̄s, ɔKuru ka ayiki
 3 ɔ ɔr̄ine ka ɔkas ka su Ibrahim̄a, ma ɔ yi ro
 Mesopotemia, kam̄ota ɔ yira ro Heran, k'ɔ pa r̄o
 n̄on̄, h̄o, Wur ka ant̄of a mu, ma wur ka ant̄akom̄ a
 4 mu, ma der ka ant̄of aña i ba kaɔr̄i mu. K'ɔ
 wur ka ant̄of ña an̄Kaldi, ɔ yira ro Heran : kaȳe-
 fa ri, ma ɔkas k̄on̄ ɔ fi-e, *Kuru* ɔ kara k̄o ka ant̄of
 5 aña, ro ñia n̄a yira ka ake : k'ɔ ce k̄o s̄on̄ oyira
 ri, hali m̄olo ma kana akat̄ak k̄on̄ ɔ s̄oto h̄e : k̄ere
 ɔ lahiri f̄o ɔ ba kas̄on̄ k̄o ñi k̄en̄, r̄e an̄wut n̄on̄
 6 karar̄an̄ k̄on̄, ma ɔ ce ta ba wan. Yan̄ Kuru ɔ
 pa, f̄o an̄wut n̄on̄ ña ba kaȳi ra at̄of acel, r̄e f̄o a
 ba kaw̄ona ña r̄a rat̄ar, a yo ña ɔlas, ɔaren̄ ɔeme
 7 tan̄le. Re ambona aña ma ba ña at̄ar i ci sompa
 ñi, Kuru k̄ono pa : karar̄an̄ kaci ña ɔa wur, ña
 8 bato mi ka ɔder ɔwe. K'ɔ s̄on̄ k̄o an̄lemran̄e ña
 akabiron̄ : ka *Ibrahim̄a* ɔ kom̄ Iṣaka, k'ɔ biron̄
ko ka an̄rei aña beka ɔamat̄ resas ; ka Iṣaka ɔ
 kom̄ Yakuba, ka Yakuba ɔ kom̄ an̄kas ɔf̄of̄at̄ ña-
 9 ran̄. Ka an̄kas ma ɔtuɔ Yusufu, ña tila k̄o ro
 10 Misra : k̄ere Kuru ɔ yi r̄e k̄on̄, k'ɔ tafi k̄o ka
 atasompane ɔon̄ b̄e, k'ɔ s̄on̄ k̄o kam̄ar̄tai r̄e ka-
 cemp rodi ka Ferauna bai ka ro Misra ; k'ɔ bot̄
 11 ko urabomp ka akaMisra r̄e an̄set n̄on̄ b̄e. Ka
 dor ra ma won̄ ka akaMisra r̄e Keneau b̄e, ka-
 sompane kabana : an̄kas a su ña s̄oto h̄e ewont̄.
 12 Ma Yakuba ɔ ɔal f̄o tamank̄ ɔa yi ro Misra-e, ɔ
 13 som an̄kas a su akat̄ot̄ok̄o. Ka akabeka mar̄an̄
 kia Yusufu ɔ ɔr̄ine ka an̄wont̄ n̄on̄ ; ka a ɔr̄i
 14 Ferauna ambona ña Yusufu. Ka Yusufu ma som
 kacela ɔkas k̄on̄ Yakuba, r̄e arakom̄ ron̄ b̄e, aɔam̄

- 15 ɬaɬa ɬasas ɬofaɬ ɬamat. Ka Yakuba ma tor ro
 16 Misra ; k'ɔ fi, kɔn kɔnɔnɛ, rɛ aŋkas a su ; ka a
 kera na ro Şikem, a boɬ na ka ampali ana İbra-
 hima ɔ wai ɬaka moɔ ma akala 'fera ka aŋwut
 17 na Hemor, ro Şikem. Ma aŋloko na aŋlahiri na
 ma faɬ, ana Kuru ɔ poŋ ɬaŋ rim ka İbrahima-e,
 18 aŋfam na fui na barne ro Misra, haŋ ubai ulom ɔ
 19 yokane ɔwo ce ɬara Yusufu. Owe kono yona
 ambona a su masot, ɔ yo aŋkas a su oɬas, ɔ yo na
 20 fita ataɔent ɬa naŋ kama na ce kisi. Ka aŋlo
 naci kia a kom Musa, k'ɔ yi uboti kaɔi ; ka a
 21 masar ko yof esas ro set ka okas koŋ : ma a wura
 ko, wan beɾa ka Ferauna ɔ basi ko, k'ɔ rusam ko
 22 ɬaka wan koŋ. Ka a ɬaksa Musa akacemp be ka
 aŋMisra ; k'ɔ ba afoşa ka asim toŋ rɛ amayoş
 23 moŋ. Ma ɔ faɬar kabak ɬaren ɬaɬa ɬaraŋ-e, pa
 woŋ ka ammera noŋ ɬa kori aŋwoŋ noŋ aŋwut
 24 na Yisreel. K'ɔ naŋk a yona ukin ka naŋ afoşa,
 25 k'ɔ wanaɾ ɔMisra : k'ɔ nane fo aŋwoŋ noŋ na ɬa
 ɬara fo Kuru ka akata koŋ ɔ ma kisis na ; kere
 26 na ɬara he ci. Ka aŋrei ana ɬand ɔ der ro naŋ ɔ
 baɬ na na bal, k'ɔ yema yo na na kal mane, ɔ pa
 ho, Paŋa, nia awoŋ ; koŋe na ma yonane oɬas-e ?
 27 Ka kono ɔwo yo onaŋ oɬas ma toŋ ko, ɔ pa ho,
 Kane boɬ mu ubaka rɛ uroko epa rokom ka su-e ?
 28 Ma yema dif mi, moho ma dif ɔMisra dis-i ?
 29 Ka Musa ma buke ɬaka ampa aŋe, k'ɔ sake uyira
 ka antof a Midian, ro ɔ kom awut aruni naɾaŋi.
 30 Ma ɬaren ɬaɬa ɬaraŋ ɬa lasar-e, umaleika ɔ ceŋar
 ro noŋ ka aŋwula na akaceŋ Sainai, ra nanɬ na
 31 mara ra akant. Ma Musa ɔ naŋk ni-e, ɔ kabane

ka akanank kaci : ma o ma faṭar ṭa kaḷi-e, rim ra
 32 Yehofa ra wur ri, ra pa ho, Minan oKuru ka
 ankas a mu, oKuru ka Ibrahim, ka Iṣaka, re ka
 Yakuba. Ka Musa ma yer, k'o ce minta kaḷi.
 33 Ka Yehofa o pa ro non ho, Bus ekoṭta ka aṭatak
 ṭa mu : aṭa som-e, oḍer ro ma ṭama atoḥ asam
 34 nan. Ṭaçencene i poñ nank akasompane ka anḥam
 a mi anḥ yi ro Misra, i poñ ṭal akalan ka nan, i
 poñ tor ṭa kisis na : der toñ, i ci som mu ro
 35 Misra. Musa owe owo na kaṣir, na pa ho, Kane
 boṭ mu ubaka re urok *epa-e*? konḡ Kuru o som
 ṭa yi ubaka re ukisis yi akata ka omaleika owo
 36 cenar ro non ka ankant. Olanba owe o kera na,
 ma o poñ yo mayos makabane re elomar ro Misra,
 re ka akaban Kayim, re ka aiwula ṭaren ṭaba ṭa-
 37 ran. Musa kaci kon owe, owo pa ka anwut na
 Yiṣreel ho, Kuru o ṭa ṭamara nu unabi kaṭon ka
 38 anwont a nu, ubalane mi. Kon owe owo yi ka
 anbanane ro wula re omaleika owo fofane ko ka
 akaceñ Sainai, re yi ankas a su : owo soto sim ṭa
 39 anesam ṭa son su : owo ankas a su na ce wop rim
 ron, na ton ko ho, na kalane ka emera e nan ro
 40 Misra, na pa ka Aruna ho, Bempana su ṭuru ana
 ma ṭana su rodi : pe ṭaka Musa owe, owo wura
 41 su ka antof a Misra-e, sa ṭara he ro o yi. Ka na
 bempa una ufet ka amarei maci, ka na kara sadka
 ka anron, na sel mabone ka amapant ma amata
 42 ma nan. Ka Kuru ma fale, o cer na bato anya-
 mana na akuru ; moho a bal ka akafa ka annabi,
 ho,

Na fata ro mi esem edifat re esadka

- Taren ƚaba ƚaraŋ ro wula-i ? O set na Yis-reel-i ?
- 43 Ka na ƚasi aŋbom na Molok,
Re akos ka akuru Refan,
Eron eya na bempa ƚa biŋya na :
I ci kera nu ro Babilon lenken.
- 44 Ankas a su na ba aŋbom na amasere ro wula,
moĥo owo fofane Musa o bot, kama o bempa ni
- 45 moĥo amol ana o nanċ. Ane so ankas a su ka
amarei ma nan, na wona ni re Yoşua ma na won
ƚa ba antof na aƚabona, aƚa Kuru o wura rodi ka
aser ƚa ankas a su, ha pa bek amarei ma Dauda ;
- 46 owo soto kamartai ka Kuru, k'o nemtene ƚa bem-
- 47 pa oyira ƚaka oKuru ka Yakuba. Kere Sulimana
- 48 kono sala ko aset. Halisa Oboli Rakom Rakom
o yira he ra eset ebempana mata ; moĥo onabi o
pa, ho,
- 49 Akuru akama ka mi kan,
Ka antof na yi aŋbet na aƚatak ƚa mi :
Yehofa o yif ho, Ko aset aƚatap nan na ma
sala mi-e ?
Talom ko der won yi ofotane o mi-e ?
- 50 Akata ka mi taho bempa eyet eye be-i ?
- 51 Nia ƚalim ƚakankrati re a ce biroŋ ra ƚabut re
elans, na ƚamane oNesmar oSam loko o loko :
- 52 moĥo ankas a nu na yo, yaŋ na yo. Unabi reke
ka annabi owo ankas a nu na ce sompa-e ? na
difat na ana ƚori ƚapan ƚaka akader ka oLompi :
- 53 ƚaka owo na poiŋ sake ka ake asond. ko re adif
ko, nia soto anton moĥo amaleika na bot ni, ka
na ce ni wop.

54 Ma na tal amatai ame-e, ta bak na tabut, ka
 55 na nandane ko esek. Kon akapon ko la oNes-
 mar oSam, o lakte ka kuru tan, k'o nank anyiki
 56 na Kuru, re Yisos o tama ka andio na Kuru, k'o
 pa ho, Kala, i nank akuru ka kante, re oWan ka
 57 wuni. o tama ka andio na Kurumasaba. Ka nu
 weña rim lau, na suntas elans e nañ, ka na
 58 fumpar ko iwinañ; na wura ko kapoto ka aka-
 pet, ka na napas ko masar; ka ana sere na
 botas asuma ta nañ ka atatak ta ulanba a
 59 bont Sol. Ka na napas Stifen masar, o wura
 60 rim o pa ho, Mariki Yisos, noi ofam o mi. K'o
 so tawu, o wura rim lau, o pa ho, Pa, ce bota na
 atai talas ace. Ma o pon pa ace, k'o ko ro mare.
 Ka Sol o ba rim rin re nañ taka akadif ko.

ARABOMP 8.

1-3, *A sompa anKristan ro Yerusalem*; 4-8, *Filip o hai kawandi ro Sameria*; 9-13, *Saimon okoroso o fale ka Kuru*; 14-25, *Taka Saimon okoroso*; 26-40, *Taka uItiopia*.

- 1 Ka pa yokane ka anrei naci kasompa kabana
 taka anbanane na yi ro Yerusalem; ka na be ma
 sakane ka atabelan ta Yudia re Sameria, tambe
- 2 ansom. Ka afam aruni ana bato Kuru, na mank
- 3 Stifen, ka na bok ko kabok kabana. Ka Sol o
 dim anbanane, o wonas ra aset o set, o lihs afam
 aruni re afam abom o lankli na ta bot na ro
 tinkane.
- 4 Cian nañ ana a sak na ko der o der katamas
- 5 arim. Ka Filip ma tor ka akapet Sameria, o tam-

- 6 as ro ñañ oKraist. Ka asunia ma boṭar emera
 rokin ka amaṭai ama Filip o fof, ma ña ṭal, re ma
 7 ña ñaṅk elomar eya o yo. Ko ṭai-e, aḅati aña ba
 akriḱi alaṣ ña wur ro ñañ, ña sel eroṅ ebana : a
 8 yenkaṣ aḅati aña ba maḱon re aña ṭatke. Ka
 maḅone maḅana ma yi ka akapet kaci.
- 9 Ka wuni lom o yi ri aṅes ñoṅ Saimon, o la tu-
 paṣ ka akapet, o yo aifam ña Sameria ña kabane,
 o kane ci fo kon konone wuni bana woṅ : ro ñoṅ
 10 ña be ña boṭar emera, kaṭap alol o abana o, ña
 pa ho, Olaṅba owe o yi aṅfoṣa ña Kuru aña a
 11 bont Abana. Ka ña boṭar ko emera, paḱasife
 owoni toṅ o ma yo ña kabane ka akatupaṣ kon.
- 12 Keṛe ma ña lane Filip akabai kon kawandi ṭaka
 maṭai mafino ma arabai ra Kuru re aṅnes ña
 Yisoṣ Kraist, a baptais ña, aḱam aruni re aḱam
 13 abom. Saimon so kon konone o lane : ma a bap-
 tais ko, o yi ras re Filip ; ma o ñaṅk a yo elo-
 mar re amaṭai makabane maḅana-e, o kabane.
- 14 Ma aṅsom aña yi ro Yerusalem ña ṭal fo Same-
 ria o poṅ malane arim ra Kuru-e, ña som ro
 15 ñañ Piter re Yoṅ : ñañ, ma ña ma der-e, ña ran-
 ne ṭaka ṭa ñañ, kama ña soto oÑesmar oSam :
 16 ko ṭai-e, halisa o ta fumpar he ukin o kin ka ñañ :
 a poṅ ña baptais bo ka aṅnes na oMariki Yisoṣ.
- 17 Ka ña rei ña maṭa ma ñañ, ka ña soto oÑesmar
 18 oSam. Ma Saimon o ñaṅk fo ra kaṛeṅ maṭa ma
 aṅsom a soṅ oÑesmar oSam-e, o yema soṅ ña aka-
 19 la, o pa ho, Soṅ mi so aṅfoṣa aṅe kama pa yi wu-
 ni o wuni owo i rei amaṭa ma mi ṭ'o soto oÑes-
 20 mar oSam. Ka Piter o pa ro ñoṅ ho, Kaṅko

- ankala 'fera a mu na dinne re munon, ko tai-e,
 21 ma nane ta soton amboya na Kuru akala. Ma
 ba he abem ma ba he ani ka ampa ane : ko tai-e,
 ammera a mu na yi he alompi rodi ka Kuru.
 22 Cian tupi taka olas o mu owe, nemtene Kuru,
 nanka a ta cera mu annane na ammera a mu.
 23 Ko tai-e, i nank fo ma yi ka anbalbot aronkat re
 24 ka anlik na malas. Ka Saimon ma lasi o pa ho,
 Nemtene nan Kuru ta atami, kama tai o tai ata
 na pa ta ce derar mi.
 25 Cian nan ma na pon baki re kafof arim ra Ku-
 ru-e, na kalane ro Yerusalem, na tamas asim tafi-
 no ra tabom tabati ta anSameria.
 26 Ka umaleika ka Kuru o fofane Filip, o pa ho,
 Yokane, ma ko ma lomane andio ka aron ara wur
 27 ro Yerusalem ra ko ro Kesa : ra yi oheu. K'o
 ma yokane o kone : kala, ulanba ka ro Itiopia
 ukasi uba afosa bana rata ka Kandeki, ubai ube-
 ra ka anItiopia, o der ro Yerusalem ta ramne ;
 28 ka akakal kon o yira ka ankik non o karan aka-
 29 fa ka onabi Isaia. Ka oNesmar o pa ka Filip ho,
 30 Ko fatar, ma bepatne ka ankik ane. Ka Filip
 ma buke o ko ro non, o tala ko o karan akafa ka
 onabi Isaia, k'o yif ko ho, Ma tara ata ma karan-i ?
 31 K'o pa ho, To ma i bali-e, tambe wuni lom o tori
 mi-e ? K'o nemtene Filip ta bep o yira rayer
 32 kon. Asim ta amabal, ama o karan mia me ho,
 A kota ko moho kalome ta kadif ;
 Re moho kalome kafet rodi ka owow ma fon
 ko,
 Yan o ce kanti akasan kon :

- 33 Ka akatorane kōn a wura kō ka akasompane
kōn :
Arakomra roñ kanē ma ri țori-e ?
Ko țai-e, a noñ aņesam ñoñ ka araru.
- 34 Ka okasi ma laşia Filip o pa ho, Omari mu, kanē
mi, țaka kanē onabi o fof ace-e ? țaka kōn kō-
35 nonē-i, talom țaka wuni lom-i ? Ka Filip ma
kanti akasañ kōn o țapar kaamağal ame, o kawandi
36 kō Yisoş. Ma ña ma kōnē ro roñ-e, ña bek ra
37 mant malom ; ka okasi o pa ho, Kāli, mant ; ko
38 ma bent kabaptais mi-e ? K'o yamari ankik ța
țama soñ : ka ña narañ ma tor ro mant, Filip re
39 okasi ; k'o baptais kō. Ma ña wur ro mant-e,
oÑesmar ka oMariki o cembı Filip ; ka okasi o ce
40 so nanık kō, k'o kōnē kaşel mabonē. Ka a bağ
Filip ro Asotoş : o kot kot o țamaş asim țafino
ța Kuru ka ațapeț be, hañ o bek ro Kaisaria.

ARABOMP 9.

1-9, *Yisoş o cela Sol* ; 10-19, *A som Ananias ka Sol, k'o baptais kō* ; 20-22, *Sol o hai kawanlı ra kaminta țai* ; 23-25, *An-Yuda ña kō nanıkane ța dif Sol—A kisis kō ra kabalai* ; 26-30, *O kō ro Yerusalem—Anşom ña som kō ro Tarsos* ; 31, *AnKristan ña ba matofal* ; 32-35, *Piter o ramar Inias ka añnes ña Yisoş* ; 36-43, *Piter o yokas Dorkas ka rañ roñ*.

- 1 Ka Sol ma ñesam ras kağind re kađifat țaka añ-
2 karandi ña oMariki, o kō ka ofode obana, o tolir
kō ereka ța kağo ro Damaskoş ka ešet eğanane,
kama be o fir wuni o wuni o yi ka aRoñ, pa yi
afam aruni-i afam abom-i, o kara ña aşekat ro
3 Yerusalem. Ma o kō, ka pa yi o fațar ro Damas-

- kos : amota maşembu na benta na batō ko na
 4 yefa ka akuru : k'ō fumpo ro tof, k'ō tal arim ara
 pa ro non ho, Sol, Sol, Kone ma ma sompa mi-e ?
 5 K'ō laşi ho, Pa mun kane-e ? K'ō laşi ho, Mine
 6 Yisos owo ma ma sompa : yokane, won ro pet, a
 7 ta tori mu ata ma ba kayo. Anfam ana kot re
 kon na tama na ba he ta pa, na tal arim, kere na
 8 nank he wuni. Ka Sol ma yokane ro tof, ma a
 kanti efor yon-e, o nank he raka o raka ; ka na
 9 wop ko kata na kera ko ro Damaskos. K'ō ba
 marei masas o nank he raka o di he o mun he.
 10 Anlo naci ukarandi ulom o yi ro Damaskos, o
 ba nes Ananaias : ka oMariki o pa ro non ra
 11 anank ho, Ananaias. K'o pa ho, Kali mi, Pa.
 Ka oMariki o pa ro non ho, Yokane, ma ko ka
 aroñ ara a bonṭ Toloñ, ma yifat ka anset na Yu-
 das taka wuni a bonṭ Sol, wuni ka ro Tarsos :
 12 kala o ramne, o poñ nank ulañba a bonṭ ko Ana-
 naias owo ma won, o reñ ko amata moñ, kama
 13 o soto akakali kon. Ka Ananaias ma laşi ho,
 Pa, i poñ tal ka afam abati taka olañba owe, fo
 o yo malas mabati ka ansam a mu ro Yerusalem :
 14 ano antabomp na anfode na soñ ko afosa ta sek
 15 ana ramne be ka annes a mu. Ka oMariki o pa
 ro non ho, Kone : o yi raka ratit ta atami, ta ke-
 ra annes a mi rodi ka atabona talom re abai, re an-
 16 wut na Yisreel : i ba kaṭori ko matai mabati ama
 17 o ba kaṭalṇe ta rabomp ra annes a mi. Ka Ana-
 naias ma kone o won ka anset ; k'o reñ ko ama-
 ta moñ, o pa ho, Wont ka mi Sol, oMariki Yisos
 owo ceñar mu ro roñ ara ma der-e, o som mi ka-

- ma ma soto akakali ka mu, re a la mu oNesmar
 18 oSam. Akalemp kaci yet moho erop e wur ka
 efor yon, k'o soto akakali kon; k'o yokane ka a
 baptais ko; k'o di k'o bak mader.
- 19 K'o ba marei malom re ankarandi ro Da-
 20 maskos. Re akalemp kaci ka eset ebanane o
 21 tamas Yisos, fo oWan ka Kuru konon. Ka
 afam be ana tala ko ma kabane, na pa ho, Owe
 kon tah dim ana ramne ka annes ane ro Yeru-
 salem-i? k'o der ano taka atai taci, kama o kera
 22 na asekat rodi ka antabomp na anfode. Ka Sol
 o bar soto afosa, k'o yo anYuda ana yira ro
 Damaskos na kabane, akaibaiba hafat fo owe o yi
 oKraist.
- 23 Ma marei malai ma pon tas-e, anYuda na
 24 nankane ta dif ko: ka a tori Sol taka ansat a nan.
 Ka na bumar so atarare rayan o tatak o kama
 25 na dif ko: kere ankarandi non ma basi ko tatak,
 na bot ko ra kabalai, na sontosa ko antata.
- 26 Ma o pon bek ro Yerusalem-e, o yema pantne
 ka ankarandi: ka na be na nesa ko, kace lane
 27 fo o yi ukarandi. Ka Barnabas ma yoka ko o
 kara ko ka ansom, k'o loma na fo o pon nank
 oMariki ro ron, re fo o pon ko fofane, re fo ro
 Damaskos o kawandi kaminta ka annes na
 28 Yisos. K'o yi re nan o won o wur ro Yerusalem,
 29 o minta kawandi ka annes na oMariki: k'o fof o
 balane anYuda a kom ro Kris; ka na tens ta dif
 30 ko. Ma anwont na tara ci-e, na kara ko ro
 Kaisaria, na som ko ro Tarsos.
- 31 Ka anbanane ro Yudia, ro Kalili, re ro Sameria

pa ɓaɓo ma ba matofal, emera e nan e nafa; ka na kot ka aranes ra Yehofa, re ka amabefat ma oNesmar oSam, na barne.

- 32 Ka pa yone, ma Piter o kot kot ka ebap be-e,
 33 o der so ka ansam ana yira ro Lidda. Ria o bap
 wuni lom anes non Inias, konon fanta taren tamat
 34 resas; o ba makon. Ka Piter o pa ro non ho,
 Inias Yisos Kraist o ramar mu: yokane, ma
 35 ranane akafant ka mu. K'o yokane akalemp
 kaci. Ka na be ana yira ro Lidda re ro Seron na
 nan k ko ka na fale ka oMariki.
- 36 Anlo naci ukarandi ulom o yi ro Yoppa anes
 non Tabita, ana a cepo Dorcas: oya owe o la
 37 mayos mafino re kaboya tai aka o yo. Ka pa yi
 ka amarei maci, ratu ra wop ko, k'o fi: ma na
 pon ko buko, na bot ko ra akonko ka anset
 38 rokom. Ma akaLidda kafatar akaYoppa-e, anka-
 randi na tal fo Piter o yi ri, na som alaiba naran
 ro non, kanemtene ko, ho, Ce liinsa ta der ro su.
- 39 Ka Piter ma yokane o kone re nan. Ma o pon
 bek-e, na bepa ko ka anset rokom: ka ambora
 be na tama tama ko rayer na bok, na tori ko
 40 asuma re elopra cya o bempa, ma o yi ukali. Ka
 Piter ma wura na be, k'o so tawu, o ramne; k'o
 fale ka akabel, o pa ho, Tabita yokane. K'o
 41 kanti efor yon; ma o nan k Piter-e, o yira. K'o
 son oborko akata kon, o yoka ko; ma o pon cela
 42 ansam re ambora, o lanklia ko na ukali. Ka a
 tara ci ro Yoppa be pa ɓaɓo: ka abati na lane
 43 oMariki. Ka pa yi, o won yira marei maɓati ro
 Yoppa re uSaimon ulom ukaranke.

ARABOMP 10.

1-8, *A som umaleika ka Kornilios*; 9-16, *Piter o nan̄k man̄nk*; 17-23, *A yamari Piter ta ko ka Kornilios*; 24-43, *Piter o ko ro Kaisaria*; 44-48, *ONesmar oSam o tor ka an̄fam, a baptais na.*

- 1 Ka wuni lom o yi ro Kaisaria, ānes n̄on̄ K̄ornilios, ukelfa ka kem̄e kin̄ ka akobali aka a bon̄t
- 2 akobali ka an̄Itali, ulan̄ba ubato Kuru, o nesa Kuru r̄e an̄set n̄on̄ b̄e o son̄ eboya ēbati ka
- 3 an̄fam, o ramne Kuru lōko o lōko. O nan̄k umaleika ka Kuru ra man̄nk barān mōlo ma an̄loko āna beka tam̄at rūnanle na arasok, o won̄
- 4 ro n̄on̄, o pa ho, K̄ornilios. Kon̄ ma o kāli ko-e, ranes ra wop ko o pa ho, Pa, ko yi ci-e? K'o pa ro n̄on̄ ho, Ataramne ta mu r̄e eboya e mu e pōn
- 5 nat̄ ta yi matai mananē rodi ka Kuru. Ka ake som āfam ro Yoppa, na ko bān uSaimon̄ ukin,
- 6 ow̄o ba ōbantir Piter: o yiane ka uSaimon̄ ulom̄
- 7 ukaranke, an̄set n̄on̄ nā yi ro ban dayer. Ma omaleika ow̄o fōfane ko o pōn k̄one-e, o cela ēboi yōn̄ [narān āna yi ro set, r̄e ukurba ubato
- 8 Kuru ka āna ma lenki ko lōko o lōko; ma o pōn na kan̄e matai b̄e-e, o som na ro Yoppa.
- 9 Ka akaninān, ma na yi ro rōn, na fāt akap̄e-e, Piter o bep ro set rakom̄ ta ramne, mōlo ma
- 10 an̄loko āna beka tam̄at rukin: ka dor ra bānsa ko, k'o fela ra radi: kere ma na ma b̄empa ri-e,
- 11 mare ma wop ko; k'o nan̄k akuru ka kante, ka raka ralom̄ ra tor, ra balane kota kāren kābana
- 12 kakotar ka ēkon̄ yanle, a tora ki ro tof: rokor kaci es̄em etatak̄ tanle e tatap b̄e r̄e yet eworka

- 13 ya antof, re ebamp ya rokõm. Ka rim ra der ro
 14 nõn, ra pa ho, Piter, yokane; fai ma som. Ka
 Piter o pa ho, Sako, Pa; i ta di he win raka ra
 15 ce sam talom rayifa. Ka rim ra der so ro nõn
 akabeka maran ra pa ho, Ara Kuru o poñ bili ce
 16 ri saki ra ce sam. Ace ta yone masas: ka a
 nata akota ka akuru akalemp kaci.
- 17 Ma pa sokane Piter hali ka ammera nõn taka
 ammera na annank ana o poñ nan-k-e, kala, anlanba
 ana Korniliõs o som, na tama ro rare, na cela na
 18 yif be ho Saimon, owo a bont Piter ria o yiane.
 19 Ma Piter ma tamtamne taka annank-e, o Nesmar
 o pa ro nõn ho, Kali afam asas ma ten mu.
 20 Yokane, ma tor, ko re nan, ce sike: mine som
 21 na. Ka Piter ma tor ka anlanba, o pa ho, Kala,
 owo na ma tens-e, minan: ko tai tan na der-e?
 22 Ka na pa ho, Korniliõs ukelfa ka keme kin wuni
 lomp unesa Kuru, uba nes abuni katon ka
 ambona na anYuda be, umaleika usam o man ko
 ta som ta atamu ta kako ro nõn ra set, ta tal sim
 23 ka akasan ka mu. K'o cela na na won o yia na.
 24 Ka Piter o yokane akaninan o kone re nan, ka
 anwon alom ro Yoppa na paia ko. Ka aka-
 ninan kia na won ro Kaisaria. Korniliõs o kar
 na, o poñ to cela antakom nõn re anyatki nõn
 25 afatane rokin. Ma Piter o won, Korniliõs o
 ban ko, k'o fumpo ka atatak ton, o binya ko.
 26 Ka Piter ma pantni ko, o pa ho, Yokane tama;
 27 min miuane so min wuni. Ma o ma fofane ko o
 won, k'o bap afam abati na poñ banane rokin:
 28 k'o pa ro nan ho, Nia niane na tara fo pa lomp

- hē ṭaka uYuda ṭa kuluññe talom ṭa der ka wuni
 ka abona alom; ka Kuru o ṭori mi fo i ma bont
 29 hē wuni o wuni uce sam talom uyifa: cia baci i
 der kaçe liñsa, ma a som kaçela mi. I yif toñ to
 30 som na som ṭa atami-e? Ka Kornilioş o pa ho,
 Marei manle toñ ka anloko ane, i ramne ro mi
 ra set ka anloko atamat ruñanle; kała ulañba o
 ṭama mi rodi o ba elopra ebenta, k'o pa ho,
 31 Kornilioş, a ṭal akaramne ka mu, re eboya e mu.
 32 Kuru o nane yi. Cian som ro Yoppa kaçela mu
 Saimon, owo a bantir Piter; o yiane ka anset na
 33 Saimon okaranke, ro ban raye. Cian i som lemp
 ro mu; ma poñ yo ofino ma ma der. Cian ka
 ake sia be sa bapar ano ka akakali ka Kuru ṭa
 ṭal matai be ama Kuru o poñ yamari mu.
 34 Ka Piter ma kanti akasañ koñ, o pa ho, Ka
 taçen i nan k fo Kuru o kali hē der ra wuni:
 35 ka abona o bona owo ma nesa ko o yo olmpi,
 36 pa ṭa tesane ko ṭa atoñ. Arim ara o somar
 anwut na Yisrael, ra kawandi sim ṭafino ṭaka
 37 matofal ka akata ka Yisoş Kraist, (o yi Mariki ka
 be), ampa anañ nia niane na ṭara ana a ṭamaş ro
 Yudia be pa baṭo, kaṭap ro Kalili, kararañ ka
 38 akabaptisam aka Yon o ṭamaş; ṭaka Yisoş ro
 Nasaret ma Kuru o ren ko o Nesmar o Sam re
 afosa: o kot kot kayo ofino, o yenkaş afaş be
 39 ana Setani ma sompa; Kuru o yi re koñ. Sian
 sa yi asere na amatai be ama o yo ka antof na
 anYuda, re ro Yerusalem; owo na so na dif, na
 40 bak ko ra nanṭ. Konq Kuru o yokas ka airei
 ana beka masas, k'o yo ko o toñine bafat, pa yi

- 41 he ka anfam be, pa yi bo ka esere ana Kuru o
 pon mota tit, na yi shan, sa di sa mun re kon ka-
 42 raran ka akayokane kon ka anfi. K'o yamari
 su ta tamar anfam, re ta sere fo konoyi ci owo
 43 Kuru o bot oRok *epa* ya ankali re anfi. Ta
 aton annabi be na sere, fo ta rabomp ra anes non
 wuni o wuni owo lane ko o ta soto kacera ko
 matai malas.
- 44 Ma Piter ma fof ras asin ace-e, oNesmar oSam
 45 o fumpar na be ana tal arim. Ka anan ana a
 biron ana lane ma kabane, na be ana paia Piter,
 ata sou-e, a kusar so amboya na oNesmar oSam
 46 ka atabona talom. Pakasife na tala na fof tant tachel,
 47 na lelas Kuru. Ka Piter ma yif ho, Wuni o wuni
 o hali hina amant kace baptais ane ana pon soto
 48 oNesmar oSam moho shan-i? K'o yamari kama
 a baptais na ka annes na Yisos Kraist. Ka na
 nemtene ko ta yira *ri* marei malom.

ARABOMP 11.

1-18, *A bantir Piter ma o diane afam a ce biron*; 19-26, *A tamas asin tafino der abati—Barnabas re Sol na taksa afam ro Antiok*; 27-30, *Akabos o nabi taka dor rabuki—Ankaranti na somra eboya ka anwon ro Yudia*.

- 1 Ka ansom re anwon ana yi ro Yudia ma tal fo
 2 atabona talom so na pon malane arim ra Kuru. Ma
 Piter o bek ro Yerusalem-e, ana yi ka akabiron
 3 na bansar ko na pa ho, ma won ka afam aruni a
 4 ce biron, ma diane na. Ka Piter ma tap katari
 na *ampa* nin nin o pa ho, i yi ra karamne ro

- 5 Yoppa ra pet : ra mare i nank anank, raka ralom
 ra tor, ra balane kota kareñ kabana ka kotar ka
 6 ekoñ yanle a tora ki kayefa riana ; ka der ro mi :
 ma i rafar ki efor e mi-e, i tamtamne, i nank
 esem etatak tanle na araru re esem ro kant o yet
 7 eworka o re ebamp rokom. Ka i tala so rim ra
 8 pa ro mi ho, Piter yokane ; fai ma som. Ka i pa
 ho, Ye tahø, Pa : raka ra ce sam talom rayifa ra
 9 ta won he ka akasani ka mi win. Ka arim ra
 lašia mi akabeka maran kawur riana ho, Ara
 10 Kuru o pon bili-e, ce ri saki ra ce sam. Ka a yo
 11 ace masas : ka a kal lin yi be ro riana. Kala,
 akalemp kaci afam asas na tama rodi ka anset
 ana ro sa yi, a som na ro ro mi kayefa ro Kai-
 12 saria. Ka oNesmar ma yamari mi ta ko re nan,
 kace haske. Ka anwont tamat rugin so na paia
 13 mi ; ka sa won ka anset na olanba : k'o kane su
 fo o pon nank onaleika o tama ka anset non o
 pa ho, Som ro Yoppa, kago ban Saimon, owo a
 14 bont Piter ; o ta kane mu sim ata ma kisis mu,
 15 munon re anset a mu be. Ma i tap kafof-e,
 oNesmar oSam o fumpar na, mohø ka sian ka
 16 akatap. Ka i kal nane arim ra oMariki ma o pa
 ho, Tacencene Yon o baptaisa mant ; kere a ba
 17 kabaptaisa nu oNesmar oSam. Ma Kuru o son
 ro nan aboya abalane ana o son so ka sian, ma sa
 lanø oMariki Yisos Kraist-e, minan i hali nan ci-
 18 manø Kuru-i ? Ma na tal amatai ame-e, na tank,
 ka na yikis Kuru, na pa ho, Amba ka atabona
 talom so Kuru o pon son katupi ka anesam.
 19 Cian ana sakane ta rabomp ra amone ama

- yokane taka Stifen, na kot ha kago ro Finisia, Saipros, re Antiok-e, na fof he arim ka wuni o
- 20 wuni tambe ka anYuda bo. Kere alom na yi ri katon ka nan, afam aruni na Saipros re Kairini ; ane ma na bek ro Antiok-e, na fofane anKrik so
- 21 na tamas oMariki Yisos. Ka akata ka oMariki ka yi re nan : ka *afam* abati ana lane na fale ka
- 22 oMariki. Ka anbuñ taka ta nan na bek ka elans ya anbanane ana yi ro Yerusalem : ka na som
- 23 Barnabas kago ha ro Antiok : kon, ma o bek, o pon nank ambona na Kuru-e, pa bone ko ; k'o man na be, fo ra kabotar emera na ma bapsa
- 24 oMariki : kon wuni fino won, ula oNesmar oSam re kalane : ka a bar afam abati ro ka oMariki.
- 25 K'o wur o kone ro Tarsos ta tens Sol : (26) ma o pon ko fir-e, o kara ko ro Antiok. Ka pa yi ha karen kin kalolok na pant anbanane rokin, na taksa afam abati ; ka pa yi ro Antiok a mota bont ankarandi ho Akristan.
- 27 Amba ka amarei ame kia anabi na tor ro Antiok
- 28 kayefa ro Yerusalem. Ka ukin ka nan anes non Akabos o tama o tori ka anfosa na oNesmar fo dor rabaki ra ba kayi ka araru be : are ra yone
- 29 ka amarei ma Klodios. Ka ankarandi wuni o wuni moho anfosa non na yi, na bot ci ka emera e nan ta somra kamar ro ka anwont ana yira ro Yudia :
- 30 ata na so na yo na somra ki ka ambaki ka amata ma Barnabas re Sol.

ARABOMP 12.

1-19, *Herod o dif Yemi—O boṭ Piter ro tinkane*; 20-23, *Ma afam na kolo Herod moho o yi Kuru-e, umaleika o yo ebilo na som ko, k'o fi*; 24-25, *Arim ra Kuru ra bantane—Barnabas re Sol na kerane Mark.*

- 1 Aṃba ka aṅlo naci kia Herod oḅai o nankine
 2 amaṭa moṅ ṭa soṃpa aḷom na aṅbaṅane. K'o
 3 difa aḅatoṭ Yemi oḡwoṅṭ ka Yoṅ. Ma o naṅk ci
 fo ṭaḅone aṅYuda-e, o bar so kaḅip Piter. Ka
 4 pa yi amarei ma akabo ka paṅi eḅit. Re ma o
 poṅ ko ḅasi-e, o boṭ ko ro tinkane, k'o lankli ko
 ra aturḅa¹ eṣafa yanle ṭa bumar ko; o nane ṭa
 5 wura ko ka aṅfam kaṛaraṅ ka akapaine. Ciaṅ a
 bene Piter ka oṭinkane: ka aṅbaṅane na basar
 6 kaṅemtene Kuru ṭa aṭoṅ. Ma Herod o yema
 wura ko-e, aralap raci Piter o dira kaṭoṅ ka
 aturḅa naṛaṅ, uṣek ṭoreṅta ṭaraṅ re abumar rodi
 7 ka akarare na bumar oṭinkane. Kaḷa, umaleika
 ka oMariki o ṭama rayer koṅ, ka amota ma ḅenta
 ka aṅkoṅko: k'o ḅanta Piter ka aṅfutal, o ṭami
 ko, o pa ho, Yokane lemp lemp. Ka aṭoreṅta
 8 ma wur ka amaṭa moṅ ṭa fumpo. Ka oḡmaleika
 ma pa ro ṅoṅ ho, Ṣekatne, ma ṣekne ekoḡfta e mu.
 K'o ma yo yaṅ. K'o pa ro ṅoṅ ho, Lamne aruma
 9 ra mu, ma ṭaṅ mi. K'o ma wur o ṭaṅ; o ṭara
 he fo ṭai ṭaceṅ ṭaṅ ata oḡmaleika o yo, o nane fo
 10 o naṅk anaṅk. Ma na poṅ tas aḅum aṭoṭoko
 re aḅum aṅa beka yeṛaṅ-e, na bek ka akarare
 ka eḡfaṭ aka kera ro peṭ; ka kantine ro naṅ: ka

¹ Afam nanle na yi ra asafa o safa.

- na wur, na köt na tas ron rin; akalemp kaci
 11 omaleika o cei ko o kone. Ma Piter o kal ka
 arabomp ron-e, o pa ho, Ka ake i tara tacencene
 fo o Mariki o pon som omaleika kon k'o tafi mi ka
 12 akata ka Herod, re ka enane be ya anYuda. Ma
 o pon tamtamne, o der ka anset na Mariama
 okara ka Yonowo a bantir nes Mark; ro afam
 13 abati na tonklane rokin na ramne. Ma o bat ka
 akarare ka owonar-e, wahet bera o der ta kanti
 14 anes non Roda. Ma o tara arim ra Piter-e, taka
 mabone o kanti he akarare, o won bo o kane ci
 15 fo Piter o yi ka akarare rokan. Ka na pa ro non
 ho, Mun mamal. K'o basar kapa ci fo ya pa yi.
 16 Ka na pa ho, Omaleika kon won. Ka Piter o
 basar kabat: ma na pon kanti, na nank ko, na
 17 kabane. Ka kon ma tak takar na kata ta tank,
 o kane na ata o Mariki o yo o wura ko ka otink-
 ane. K'o pa ho, Kane nan amatai ame ka
 18 Yemi re ka anwont. K'o ma wur, o kone der
 olom. Tete pa sok, kayatane kabana ka yi katon
 19 ka anturba, ta ata yone taka Piter. Ma Herod o
 tens ko, o ce ko fir-e, o benben ambumar, k'o
 yamari kama a difat na. K'o wur ro Yuda o ko
 ro Kaisaria, k'o yira ri.
 20 Ka pa bansane Herod taka ana yi ro Tair re
 Saidon: ka na ma der ro non ra amera nin, ma
 na pon saki Blastos amboi na obai uyatki ka
 nan-e, na tola mamane, ata som-e, antof a nan
 21 na soto yet edi ka antof na obai. Ka arei abot
 Herod o won suma ta arabai, k'o yira ka akawan
 22 ka rabai, o fofane na. Ka anfam ma sorko ho,

- 23 Arim ra Kuru rañ, rim ra wuni taḥo. Akalemp kaci kia umaleika ka Yehofa o wañar ko, ma o ce soñ Kuru anyiki: ka ebilo na som ko, k'o cerne añnesam.
- 24 Ka arim ra Kuru ra barne ra fui. (25) Ka Barnabas re Sol ma kalane kawur ro Yerusalem, ma na poñ bentis akamende ka nañ-e, na bane Yon owo ba nes bantir Mark.

ARABOMP 13.

1-3, *A baski Sol re Barnabas ta amapant ma Kuru*; 4-12, *Ṭaka Ilinas oser*; 13-16, *Pol re añon na bek ro Antiok ka Paisidia*; 17-43, *Pol o bair añşam kawandi*; 44-52, *Añ Yuda na ba kaṭuṭ—Aṭabona ṭalom na malane arim.*

- 1 Ka anabi re akarmoko alom ma yi ka añañ-anane aña yi ro Antiok, Barnabas, re Simion owo a bonṭ Naiker, Lukios ro Kairini, Maneen, owo
- 2 bakane Herod oTetrark re Sol. Ma na ma lenki oMariki, na wop asum-e, oÑesmar oŞam o pa ho, Baskia mi Barnabas re Sol ṭaka amapant ama i
- 3 celana na. Amba, ma na poñ wopaş anşum na poñ ramne na poñ reñs na amata ma nañ-e, na cer na na kone.
- 4 Ka nañ, ma oÑesmar oŞam o poñ som na-e, na tor ro Silusia; ria na baka na kone ro
- 5 Saiproş. Ma na yi ro Salamis, na ṭamaş arim ra Kuru ka eset ebañane ya añYuda: na ba so Yon
- 6 ṭa lenki na. Ma na poñ rokinē anyel be ha ro Pafos-e, na hap user ulom, unabi uyem, uYuda,
- 7 añes noñ Bar-Yisos; o yi ka Serkiş Połos oşan-

- tiki, wuni tara tai. Owe o cela Barnabas re
 8 Sol, o tens ta tal arim ra Kuru. Ka Ilimas oser
 (ko tai-e, yan a cepo anes non,) o tamane na, o
 tens ta lafti ammera na osantiki ka akalane.
- 9 Kere Sol owo so a bont Pol, ma la oNesmar
 10 oSam, o kali ko tan o pa ho, O munu la eyanfa
 be re malas be, munu wan ka Setani, ma yi
 uterane ka malompi be, ma cei he kalafti lafti
 11 ason talompi ta Yehofa-i? Amba ka ake akata
 ka Yehofa ka derar mu ma ta yi ufit, ma ba he
 kanank aret ha loku lom. Akalemp kaci kia
 kabi re asum e derar ko; k'o kot kot o tens
 12 afam ta wop ko kata. Osantiki, ma o nank ata
 yone-e, o lane o kabane taka akataksa ka
 oMariki.
- 13 Ka Pol re anfam non ma wur ro Pafos ra abil,
 ka na der ro Perka ka yi ro Pamfilia : ka Yon ma
 14 cei na o kalane ro Yerusalem. Nan ma na yefa
 ro Perka na bek ro Antiok ka yi ro Paisidia; na
 won ka anset abanane ka anrei asabbat, na yira
 15 yira. Kararan ka akapon karan anton re amabal
 ma annabi-e, antabomp na anset abanane na som
 ro nan ho, Wont a su, be ho na ba rim ra man
 taka anfam-e, fof nan.
- 16 Ka Pol ma yokane, o tak takar na kata o
 17 pa ho, Nia anfam na Yisreel, re nia na nesa
 Kuru, su nan elans. OKuru ka anfam na Yisreel
 ane o tit ankas a su, k'o nata anfam ma na yi
 acik ka antof a Misra re ra kata ka fosa o wura
 18 na ri. K'o muyu amayos ma nan molu ma taren
 19 taha taran ro wula. Ma o pon dim tabona tamat

derañ ka antof a Kenean-e, k'ò sòn ña antof a
 ñañ tąka keñ, moło ma țaren țeme țanle țaba
 20 țarañ tofat: kararañ ka amatai ame kia o sòn ña
 21 arokas epa ha Samuel onabi. Kararañ kaci kia
 ña tola ubai: ka Kuru ma sòn ña Sol owan ka
 Kiş wuni ka ambonşon ña Benyamin moło ma
 22 țaren țaba țarañ. Ma o poñ toña ko-e, o yoka
 Dauda ța yi ubai ka ñañ; țaka owo so o sere ci,
 o pa ho, I bap Dauda owan ka Yesi kayi wuni ba
 ammera a mi, owo ma yo amaseło ma mi be.
 23 Kawur ka anwut ña owuni owe Kuru o yoka ka
 24 anYisreel uKisis, Yisos, moho a țañ rim; ma Yon
 o moța țamas ambaptisam ña katupi ka anfam
 25 ña Yisreel be-e, yenka akader ka Yisos. Ma Yon
 o ma yo akamende kon-e, o pa ho, To na nanę fo
 minañ i yi-e? i yi he kon. Kere ukin o der
 kararañ ka mi, i bek he ța sałi ekofta ya atatak
 26 toñ. Wont a mi, wut ña arakom ra Ibrahim, re
 aña nesa Kuru katon ka nu, ro ro su-añ a som
 27 arim ra akafuti ake. Ko țai-e, ñañ aña yira ro
 Yerusalem, re anbaka a ñañ, ma ña ce ko țara, re
 asim ța annabi ata a karan asabbat o sabbat-e, ña
 28 lasar ci ra kanap ko. Hali ma na ce fir kaşı kon ța
 29 fi, halisa ña nemtene Pailat kama a dif ko. Ma ña
 poñ lasar amatai be ama a bal ța aton-e, ña baki
 30 ko ka anñant, ka ña boț ko ra apali. Ka Kuru
 31 ma yokas ko ka anfi: k'ò țorine marei malai ka
 aña der re kon ro Yerusalem kayefa Kalili, ña yi
 32 abaki non ka anfam. Sia sa țamar nu asim
 33 țafino ța anlahiri ata a țañ ankas a su, fo Kuru o
 poñ lasar ni ka anwut a su, ka akakal yokas

- Yisos; moḥo a ḅal ci sḳ ka anleñ aña beka yerañ,
 ho, Qwan ka mi munon, i poñ kom mu tenon.
- 34 Re ṭaka ma o yokas ko kaṭon ka anfi, ṭaka kaçe
 so kalane ra kaṭei, o pa yan ho, i ci son nu *eboya*
- 35 esam etaceñ ya Dauda. Paḳasife o pa so ra *alen*
 alom, ho, Ma ba he kaṣon oSam ka mu o nanḳ
- 36 kaṭei. Ata som-e, Dauda ma o poñ yo amaseḷo
 ma Kuru ka anloko non-e o ko ro mare, ka a boṭ
- 37 ko ka ankas non, k'o nanḳ kaṭei: kere kon owo
- 38 Kuru o poñ yokas o nanḳ he kaṭei. Ciañ, ṭara
 ci nan wonṭ a su, fo ka akata ka owuni owe a
- 39 ṭamar nu kalapar ka matai malas: re ra kata kon
 wuni o wuni owo lane o soto mamari ta amatai
 be, ata a ce nu ḅali son mamari ka anton na
- 40 Musa. Ciañ botne nan, tani ata annabi na pa,
 ṭa derar nu, ho,
- 41 Kaḷa, nia ansaisai, kabane nan, dinne nan;
 Ko tai-e, i yo apant ka amarei ma nu,
 Apant ana na ce ḅali lane ron o ron, be wuni
 o kane nu ni.
- 42 Ma na wur-e, na nemtene kama a fofane na so
- 43 asim ace ka ansabbat ana ma tand. Ma anḅan-
 ane na sakane-e, aYuda re atupilai abati na ṭan
 Pol re Barnabas: nan na fofane na, na tonto na
 ta basar ka ambona na Kuru.
- 44 Ka ansabbat atand pa bun yi akapeṭ be ka
- 45 tonklane rokin ta ṭal arim ra Kuru. Kere ma
 anYuda na nanḳ asunia-e, kaṭuṭ ka la na, ka na
- 46 penṣa asim ata Pol o pa, na fof oḷas. Ka Pol re
 Barnabas na fof kaminta tai, na pa ho, Omari
 nan, fo a mota fof arim ra Kuru ka nian. Kere

- ma na bolane ri na nane ho na bek he ta soto
 47 anesam atabana-e, kala, sa fale ka atabona talom.
 Ko tai-e, yan Yehofa o pon su yamari ho,
 I pon bot mu kayi amota taka atabona talom,
 Kama ma yi taka kafuti ha ka otalne wa
 araru.
- 48 Ma atabona talom ta tal ace-e, pa bone na, ka na
 yikis arim ra Kuru : nan ana a bot ta soto anesam
 49 atabana na lane. Ka arim ra Yehofa ra bantane
 50 ka antof naci be. Ka anYuda ma par anfam
 abom abato Kuru asembе, re antabomp na aka-
 pet, na fak kasompa taka Pol re Barnabas, ka
 51 na wura na ka atabelan ta nan. Ka na konkon-
 ar na akabof ka atatak ta nan, ka na der ro
 52 Iakoniom. Ka ankarandi na la mabone re oNes-
 mar oSam.

ARABOMP 14.

1-7, *A sompa Pol re Barnabas ro Iakoniom*; 8-18, *Pol o ramar uŋatke ro Listra*; 19-28, *A lamar Pol masar ro Listra—A bot abaki ra abaiane o abaiane—Pol re Barnabas na kalane ro Antiok.*

- 1 Ka pa yi ro Iakoniom, Pol re Barnabas na won
 iwina ka anset abaiane na anYuda, na fof yan,
 som arunia rabana ra anYuda re ra anKrik na
 2 lane. Kere anYuda ana ce lane na par emera ya
 atabona talom, na lasar emera e nan taka anwont.
 3 Cian na won ri, na fof kaminta taka oMariki,
 owow son tamasere taka arim ra ambona non, re o

yo elomar re matai makabane ma yone ka amata
 4 ma nan. Ka arunia ra akapet ra baske; alom
 5 na yi ka anhap na anYuda, alom ka anşom. Ma
 atabona talom re anYuda re antabomp a nan na ba
 6 amera nin ta sambos na, re ta napas na masar-e,
 na tara ci, ka na buker ka atapet ta Laikeonia,
 7 Listra re Darbi re ka antof ana batore: ka na
 tamas asim tafino ri.
 8 Ro Listra wuni lom o yi ri uboma ka atatak
 ton, upeba kabi akakom ko, o ta kot he win.
 9 Owe o tala Pol ma o fof: k'o kali ko tan, ma Pol
 10 o nank fo o ba kalane ta soto kayenk mader-e, o
 pa lau ho, Yokane ma tama tolon ka atatak ta
 11 mu. K'o pai o kot. Ma asunia ta nank ata Pol
 o yo-e, na nata asim ta nan, ka atant ta Laike-
 onia ho, Aturu na tor anosu ka arabalane ra
 12 afam. Ka na bon Barnabas Yupiter; re Pol
 Markuri, ata som-e, kon ma tama kadi ka akafof.
 13 Ka ofode ka Yupiter owo ba aset rodi ka akapet
 ma kara etura re eneo e maleni ka atarare, kon re
 14 asunia. Ma anşom, Barnabas re Pol, na tal taka
 ci-e, na pimas asuma ta nan, na wur lemp rokan,
 na pirinne ka arunia katon, na pa lau ho, Paña,
 15 kone na ma yo amatai ame-e? Sia so sa yi afam
 moho nian, sa kara nu sim tafino, kama na cei
 amatai mayai ame, na fale ka Kuru okali owo
 16 bempa akuru, antof, akaban, re ara yi ri be: owo
 cer atabona be ta kot ka ason ta nan ka elokoe
 17 pon tas. Kere o cei he na kapan tamasere ta
 aton, ma o yo ofino, o son nu tom kayefa ka
 kuru, re elokoe e komas obati, o lasar emera e nu

- 18 ewont re mabone. Asim ta nan ace ta bun tamro asunia kace wura sadka ro nan.
- 19 Ka aYuda alom na wur ro Antiok re Iakoniom na der ri, ma na par asunia, na napas Pol masar, na lin na wura ko ka akapet na nane fo o pon fi.
- 20 Ma ankarandi na rap ko-e, o yokane, o won ro pet: ka anrei atand o wur ri re Barnabas na ko ro
- 21 Darbi. Ma na pon tamas asim tafino ka akapet kaci, na pon saki *afam* abati akarandi-e, na kalane
- 22 ro Listra, re ro Iakoniom, re ro Antiok, na baksar emera ya ankarandi, na mans na ta basar ka akalane, na kane na so fo sa yi ta won ka arabai
- 23 ra Kuru ra tasompane talai. Ma na pon tinsa na abaki ra ahanane o ahanane, na pon ramne re kawopas asum, na mankar na ka oMariki, owo na pon
- 24 lane. Ka na rokin Paisidia, na der ro Pamfilia.
- 25 Ma na pon fof arim ro Perka-e, na tor ro Attelia; 26 ria na baka ra bil na kone ro Antiok, ro a mankar na ambona na Kuru taka amapant ama
- 27 na yo. Ma na bek, na pon tonkla anhanane rokin-e, na lomsa na amatai be ama Kuru o yo ka amata ma nai, re fo o pon kantia atabona
- 28 talom karare ka kalane. Ka na bora kawon ka ankarandi.

ARABOMP 15.

1-5, *Atonka taka akabiron*; 6-11, *Ansom re ambaki na nan Kane taka ci*; 12-21, *A lom afa pon yone katon ka atabona talom*; 22-35, *Ansom na som areka ka anhanane ro Antiok*; 36-41, *Abal katon ka Barnabas re Pol*.

- 1 Ka afam ma der kayefa Yudia na taksa anwont ho, Na hali he kisi tambe a biroñ nu moho ama-

- 2 ʔane ma Musa. Ma Pol re Barnabas na ba maputane mabana re atonka re nan-e, anwont na bak fo Pol re Barnabas re anan alom na yi ta ko ro Yerusalem ka ansom re ambaki ʔaka
- 3 ampa ane. Cia baci nan ma anbanane na paia na otan ro ron-e, na rokinē Finisia re Sameria, na ʔori akasake ka emera ya atabona ʔalom : ka
- 4 na yo anwont be na ba mabone mabana. Ma na bek ro Yerusalem-e, anbanane, ansom, re ambaki na malane na; ka na lomās amatai be, ama
- 5 Kuru o yo ka amata ma nan. Ka alom na akahant ka anFarisi ana lane ma yokane, na pa ho, A yi ton ʔa kabiron na, re ʔa man na ʔa wop anton na Musa.
- 6 Ka ansom re ambaki ma tonklane rokin ʔa
- 7 kali kali ampa ane. Ma atonka alai na won ri-e, Piter o yokane, o pa ro nan ho, Wont a mi, na ʔara owoni fo Kuru o tit kaʔon ka nu kama ka akasan ka mi atabona ʔalom na ba kaʔal amapa ma
- 8 asim ʔafino, na lane. Ka Kuru owo ʔara ammera, o soñ na tamasere, o soñ na oNesmar oSam,
- 9 moho o soñ su; k'o ce boʔ oʔaske kaʔon ka su re
- 10 nan, o fetar emera e nan ra kalane. Cia ton kone na ma memar Kuru-e, kone na boʔ kanir ka atalim ʔa ankarandi, aka ankas a su re siañ
- 11 sa ce ʔali hanne-e? Kere sa lane fo sa ʔa kisi ʔa rabomp ra akabona ka oMariki Yisos moho na so.
- 12 Ka arunia be ra ʔank; na su elans ka Barnabas re Pol ma lomās elomar re amatai makabane eya Kuru o yo ka amata ma nan kaʔon ka ata-

- 13 bona ɬalom. Kararaŋ ka ma na poŋ ɬank, kia
Yemi o laŋi o pa ho,
- 14 Wont a mi sua mi naŋ elans: Simion o poŋ
lomɔs fo Kuru o moŋa ɬori nainei noŋ ka aɬabona
ɬalom, ɬa wura kaɬon ka naŋ afaŋ ɬaka aŋes noŋ.
- 15 Ka ace ɬa yi cin ka asim ɬa annabi; moho a
bal ho,
- 16 Kararaŋ ka amaɬai ame i ci kal der,
I ci kal ɬamar aŋhom na Dauda, aŋa fumpo,
I ci kal ɬamar elasa waci,
I ci ɬamar ni :
- 17 Kama aŋfaŋ aŋa cia na tens Yehofa,
Re aɬabona ɬalom be ka aŋa a bont aŋnes a mi,
- 18 Yehofa o ɬori amaɬai ame be kabi ka akaɬap
ka araru, koŋo pa.
- 19 ɬaka ci annane a mi na yi, fo sa ce sompa na aŋa
20 wur ka aɬabona ɬalom na fale ka Kuru; sa somar
na ho rim, kama na nene eyet eyifa ya eroŋ, ka
21 karap, ka eŋem etokar ebolo, re ka macir. Ko ɬai-
e, Musa kabi ɬapaŋ o ba ra kapet o kapet naŋ aŋa
ma ɬamaŋ ko, ma na karaŋ amaɬal moŋ ka eset
eɬaŋane asabbat o sabbat.
- 22 Anlo naci kia pa nansa ofino ka ansom re ambaki
yi aŋhaŋane be, ɬa titas afaŋ aruni kaɬon ka naŋ
ɬa kaŋom na ro Antiok yi Pol re Barnabas; na yi
Yudas owo a bont Barsabbas, re Sailas, aɬabomp
- 23 na aŋwont: ka na som areka ka amaɬa ma naŋ,
na pa ho, Ansom re aŋwont abaki na somra ekori
ka aŋwont aŋa yi ka aɬabona ɬalom ro Antiok, ro
- 24 Siria, re ro Sailisia: ɬaka ma sa poŋ ɬal fo alom
aŋa wur ro su na kira nu ra sin, na lafti emera e

25 nu ; aña sa ce soñ ayamari o yamari-e ; pa nansa
 su ofino, ma sa ba amera nin ta titas afam aruni
 ta som na ro nu yi Barnabas re Pol anasu abotar,
 26 afam aña sond enesam e nan ta annes na oMariki
 27 ka su Yisos Kraist. Cian sa som Yudas re Sailas,
 na nane so na ta tori nu amatai maci ka atasah
 28 ta nan. Ko tai-e, oNesmar oSam o nank ci ofino,
 shan so, ta ce ren nu kote o kote pa tas amatai
 29 mamari ame ; fo na nene osem osadka ta eron,
 ka macir, ka usem udif katokar ambolo, re ra
 karap ; be na sobine ka ame-e, pa ta yi nu ofino.
 Mam piar nan.

30 Ka nan, ma na cer na na der ro Antiok ; ma
 na pon tonkla arunia rokin-e, na lanklia na
 31 anreka. Ma na pon karan ni, pa bone na taka
 32 amabefat. Yudas re Sailas ma na nane na yi
 anabi-e, na man anwont sim talai, na baksar na.
 33 Ma na pon ri won, anwont na cer na ofofal ta ko
 35 ro nan aña som na. Ka Pol re Barnabas na yira
 ro Antiok, na taksa re na tamas arim ra oMariki
 re afam abati so.

36 Kararan ka marei malom Pol o pa ka Barna-
 bas ho, ta sa kalas ka ake sa rakar rakar an-
 wont ra kapet o kapet ro sa tamas arim ra
 37 oMariki, sa kali ma na yi-e. Ka Barnabas o
 38 nane ta bane so Yon, owō a bont Mark. Kere
 Pol o nauk he ci kayi ofino ta bane ko owō pon
 bape na ro Pamfilia, o ce ko so re nan ka ama-
 39 pant. Ka abal aban na yokane, ha na sakane
 ukin ka ulom, ka Barnabas ma bane Mark, k'o
 40 baka ra bil o kone, kararan ka anwont kamankar

41 k_o ka amboña na oMariki. K'o rokinē Siria re Sailisia, o baksar ebanane.

ARABOMP 16.

1-5, *Pol o biron Timoti* ; 6-10, *A bent Pol kafof ro Esia—A cela ko tafasi ro Makidonia* ; 11-15, *Ro Filippai Kuru o kanti ammera na Lidia* ; 16-18, *Pol o wura ukristi ulas ka wahet bera* ; 19-34, *A bot Pol re Sailas ro tinkane—A kisis obumar* ; 35-40, *Anbaka na nesa ta rabomp ra Pol re Sailas*.

- 1 Ka Pol ma der so ro Darbi re ro Listra : kala, ukarandi ulom o yi ri, anes non Timoti, owan uruni ka uYuda ubera, owo lane ; ka okas kon o yi
- 2 uKrik. Anwont ana yi ro Listra re ro Iakoniom
- 3 na sere ofino ta aton. Kon Pol o yema ta paia ko ; k'o hasi ko o biron ko ta rabomp ra anYuda ana yi ka atabelan taci : ko tai-e, na be na tara fo
- 4 okas kon uKrik won. Ma na ma ko ambias a nan, na tasas atapet-e, na lanklia na amabaka kama a wop ma, ama ansom re ambaki ana yi
- 5 ro Yerusalem na pon bak. Yan ebanane e soto kabakar ra kalane, ka akabat ka nan kabarne arei o rei.
- 6 Ka na rokinē antof a Frikia re Kaletia, ma oNesmar oSam o pon bent na ta fof arim ro
- 7 Esia ; ma na pon bek malomane Misia-e, na memar ta ko ro Baitinia, ka oNesmar ka Yisos o
- 8 ce na ci cera ; ka na tas Misia, na tor ro Troas
- 9 Ka anank na derar Pol tatak ; Ulanha ka ro Makidonia o tama, o nemtene ko, o pa ho, Fasi ro
- 10 Makidonia, ma mar su. Ma o pon nank annank-e,

- lemp sa ten roñ ta ko ro Makidonia, sa nane fo Kuru o cela su ta tamas asim tafino ro nan.
- 11 Ma sa baka ra bil ro Troas sa ko tolon ha sa bek ro Samotrecki-e, re ka anrei atand ro Niapolis ;
- 12 kayefa ri sa ko ro Filippai, ka yi kapet ka Makidonia, akatotoko ka antof, kapet ka sumbuya
- 13 kan. Sa yira marei malom ka akapet ake. Ka anrei asabbat sa wur rokan rayer ka rabon, ro sa nane fo der oramne-o yi ; ria sa yira, sa fofane
- 14 ambera ana hanane rokin. Ka ubera ulom anes non Lidia, utila tota taparpal, uka akapet Taiataira wuni owo binya Kuru, o tala su : Kuru o kanti amera non, kama o botar amera taka amatai ama
- 15 Pol o fof. Ma a pon ko baptais, re anfam na anset non-e, o nemtene su, o pa ho, be ho na nane fo i yi taceñ ka oMariki-e, won nan ka anset a mi, na yiane. K'o fosar su.
- 16 Ka pa yi, ma sa ma ko ka oder oramne-e, wahet bera ulom o ba ukrifi katupas o hanane su, owo la sotona amariki non makaña malai ka akatupas
- 17 kon. Owe o tan Pol re sian kases aron, o pa ho, Anfam ane na yi eboi ya oKuru oBoli rokom be,
- 18 ana ma tamar nu aron ra akakisi. Ace cia o yo marei malai. Pol-an ma pa keta ko ra mera-e, o fale o pa ka okrifi ho, I yamari mu ka annes na Yisos Kraist wur ka owahet bera. K'o wur ka anloko naci.
- 19 Ma amariki non na nank fo ansabu na amakaña ma nan na kone-e, na bat Pol re Sailas,
- 20 na liñs na ka oder otila rodi ka antabomp, ma na pon kara na ka anrok epa-e, na pa ho, Anfam ane

- 21 aYuda nañ, na sompa akapet ka su hali, na tamas
 mañane ama sa ce mar malane, sa ce mar wop, ma
 22 sia sa yi aRom. Ka arunia ma yokar na: ka
 anrok epa ma pimas asuma ta nañ, na yamari ta
 23 sapa na tasete. Ma na pon sap na olai-e, na
 24 bot na ro tinkane, na yamari obumar ta bene na
 obakar: kon ma a yamari ko yan-e, o bot na ro
 tinkane rokor, k'o tand atatak ta nañ obakar.
 25 Molo ma akaren daton Pol re Sailas na ramne na
 26 lensir Kuru, ka antaranka na sua na elans; ka
 kaborane kabana ka antof ka yi masembu, han
 otama wa anset a matinkane o yinkane: akalemp
 kaci atarare be ta kante; re atorenta ta wuni o
 27 wuni ta sale. Ma a tami obumar, o nank atarare
 ta otinkane ta kante-e, o tali anbaton non, o yema
 28 difne, o nane fo antaranka na pon tonk. Ka Pol
 o nata rim o pa ho, Ce yone oban: sia be sa yi
 29 re. K'o ceta taka emota, o piriinne ri, ma kayar
 30 kawop ko-e, o bapsa rodi ka Pol re Sailas, k'o
 wura na rokan, o pa ho, Paña, to ma i yo i kisi-e ?
 31 Ka na pa ho, Lane ka oMariki Yisos, ma ta kisi,
 32 munon re arakomra ra mu. Ka na fofane ko
 33 arim ra oMariki, re ana yi ro non ra set be. K'o
 basi na ka anloko na atatak o yakas na atasam;
 34 akalemp kaci kia a baptais ko re anon senk. K'o
 kera na ro non ra set, o bot yet edi rodi ka nañ,
 ka pa yi ko yasyas re arakomra ron be, ma o pon
 lane Kuru.
 35 Ma pa pon sok-e, anrok epa na som eboi e nan,
 36 na pa ho, Cer anfam anan na kone. Ka obumar
 o kane asim ka Pol ho, Anrok epa na som ta cer

nu na kणे: cian wur nan ton kणे nan otofal.
 37 Ka Pol o pa ro nan ho, Na pon su sap bafat, kace
 su ta nap, afam ana yi aRom, na pon bot su ro
 tinkane; ka ake, na yema wura su soi-i? ye tahō;
 38 ta na nane na der wura su. Ka eboi ma kane
 anrok epa asim ace: ka na nesa ma na tal fo na
 39 yi aRom; ka na ma der nemtene na; ma na pon
 40 na wura-e, na nemtene na ta wur ka akapet. Ka
 na ma wur ro tinkane na won ka anset na Lidia:
 ma na pon nank anwont-e, na befat na, ka na
 kणे.

ARABOMP 17.

1-9, *Pol o hai kawandi ro Tessalonaika*; 10-15, *A sompa afam ro Biri*; 16-34, *Pol o tori anAtin oKuru tacen*.

1 Ma na pon tas Amfipolis re Apollonia, na der
 ro Tessalonaika, ro aset abanane na anYuda na
 2 yi: ka Pol moho amatanen mon ma yi, o won ro
 3 nan, o fofane na amabal esabbat esas, o yerki o
 tamas fo oKraist o yi ta sompane, o yi ta yokane ka
 anfi; re fo Yisos owe i tamar nu, oKraist konon.
 4 Ka alom katon ka nan na lane na bapsa Pol re
 Sailas; re runia rabana ra anKrik abato Kuru, re
 5 anfam abom atabomp atan tahō. AnYuda alom
 ma katut ka derar na-e, na basi alanba ayaiyai
 na oder otilla, ka na tonkla kobali, na fak maonkta
 ro pet; na tura anset na Yeson, re na ten ta kara
 6 na ka anfam. Ma na ce na fir-e, na liis Yeson
 re awont alom rodi ka anbaka na akapet, na wena

- 7 ho, Añe ña poñ lafti araru, ña der anõ so ; aña
 Yeson o yia : añe be ña yo mapeskiane ka eton
 ya Kaisar, ña pa ho, ubai ulom o yi, *kono yi*
- 8 Yisoş. Ka ña kira arunia re añbaka ña akapet,
 9 ma ña tal amatai ame. Ma ña poñ soto maseke
 ka Yeson re añlom-e, ña cer ña ña koñe.
- 10 Akalemp kaci kia añwont ña som Pol re Sailas
 akatatak ro Biria : ñañ ma ña bek ri ña won ka
 11 anset abañane ña añYuda. Amba añe ña ba emera
 'fera a tasi aña yi ro Tessalonaika ra kamalane
 arim ra emera şelo, ña beñbeñ amabal arei o rei, be
 12 pa yi fo amatai ame ma yi yañ. Ciañ abati kañon
 ka ñañ ña lane ; afañ abom aKrik so ayola, re
 13 alañba, atan tahõ. Ma añYuda ro Tessalonaika
 ña tara fo Pol o tam so arim ra Kuru ro Biria-e,
 14 ña der ri so, ña par ña kira asunia. Akalemp
 kaci kia añwont ña som Pol ta ko ha ro bañ : ka
 15 Sailas re Timoti ña cia ri. Nañ aña paia Pol ma
 kara ko ha ro Atin : ma ña soto ayamari taka
 Sailas re Timoti, kama ña cimone ña der ro non-e,
 ña kalane.
- 16 Amba ma Pol ma kar ña ro Atin-e, amera non
 17 na kirane ko, ma o nanak akapet ka la eron. K'o
 fofane añYuda re añañam aña bap ko ka oder otila
 18 arei o rei. Ka afañ acempi alom so ña añEpi-
 kuri re añStoik ña balane ko. Ka alom ña pa
 ho, To wuni telma owe o yema pa-e? alom *na pa ho*,
 o yi moho wuni tamas akrifi acel : pakasife o tamas
- 19 Yisoş re akayokane ka rafi. Ka ña ma wop ko,
 ña bepa ko ka añAreopekos, ña pa ho, Sa bali
 tara ma antaksa afu añe ña yi, aña ma fofi?

- 20 Ko tai-e, ma kara matai macel malom ka elans e
su : cian sa yema tara to amatai ame ma yi.
- 21 (Amba anAtin be re ancik ana yira ri na ba he
tai ta yo, tambe ta kapa talom katat tai tafu.)
- 22 Ka Pol ma tama ka anAreopekos raton, o pa
ho, Nia afam aruni na Atin, i nank fo na yi afam
- 23 ana wopas edina. Ata som-e, ma i ma tasas, i
kali eyet e nu eramne-e, ka i bap abese ro a bal ho,
TA KURU OWO SA CE TARA. Cian kon owo na
- 24 ramne kace ko tara-e, konon i tamar nu. OKuru
owo bempa araru re koko be e yi ri, kon o yi
Mariki ka akuru re antof, o ce yira ra eset eram-
- 25 ne eya a bempa mata; pa yi he a batona ko
mata, moho o yema raka o raka, ma kon konone
- 26 o son ka be kakali, kanesam, re mayet be; k'o
bempa ka wuni kin abona o bona na afam ta
yira yira ka ader ra antof be, ma a pon botasa na
- 27 elok, re atanankra ta oyira o nan; kama na
tens Kuru, nanka be na bons, na ta fir ko, kota o
- 28 yi su ofaci wuni o wuni : ko tai-e, ka kon sa nesam
sa borane, sa yi ; moho ampuli a nu lom na pon
- 29 pa ho, Sia so sa yi rakomra ron. Amba ma sa yi
rakomra ra Kuru-e, sa mar he nane fo araKuru
ra balane abono, talom akala 'fera, talom asar,
- 30 eya wuni o pat ra kacemp. Cian elok ya kace
tara Kuru o paisa yi efor; ka ake, o yamari afam
- 31 kama na be na tupi der o der. Pakasife o pon
bot arei, ka ni o ma rok epa ya araru ra malompi,
ka owuni owo o pon ci bot; taka ci o pon son
asabu ka afam be ma o pon yokas ko ka anfi.
- 32 Amba ma na tal taka akayokane ka anfi-e,

alom ña sel ; ka alom ña pa ho, Sa ba so kasha
 33 mu elans taka ace. Ka Pol ma wur katon ka
 34 ñañ. Ka afam aruni alom ña bapsa ko, ña lane :
 Daionisios oAreopekos o yi ukin ka ñañ, re
 wuni bom ahes non Damaris yi afam alom re
 ñañ.

ARABOMP 18.

1-4, *Pol o ko ro Korint* ; 5-11, *Kuru o tonto Pol ra manank* ;
 12-17, *A bantir Pol rodi ka Kallio* ; 18-23, *Pol o ko ro Efesos*,
ro Kaisaria, ro Antiok, k'o rokinge Kaleti re Frikia ; 24-28,
Taka Apollos ro Efesos re ro Akaia.

- 1 Kararan ka amatai ame kia Pol o wur ro Atin,
- 2 o der ro Korint. K'o bap uYuda ulom ahes
 non Akwila, o yi ka ambona ña Pontos, pa ta
 won he kabi o yefa ro Itali, re orani kon Priskilla,
 pakasife Klodios o pon yamari anYuda be ta wur
- 3 ro Rom : k'o der ro ñañ ; ma o ba mapant min
re ñañ-e, k'o yiane ro ñañ, ka ña yo mapant ; ata
 som-e, amapant ma ñañ. ma yi ta bempa ebom.
- 4 K'o fofane aYuda re aKrik o tonto ña ka anset
 abahanane asabbat o sabbat.
- 5 Ma Sailas re Timoti ña bek kayefa ro Makido-
 nia-e, arim ra bukti Pol ta baki ka anYuda fo
- 6 Yisos oKraist konon. Ma ña tamane ko ña
 tuntne Kuru-e, o won elopra yon, o pa ro ñañ ho,
 Macir ma nu ma rensa ka atabomp ta nu ; min
- 7 barai : katap ka ake i kone ka atabona talom.
 K'o yefa ri o kone, k'o won ka anset ña wuni lom
 ahes non Taitos Yostos, wuni owo biuya Kuru,

- 8 anset non na beptane anset abanane. Ka Kris-
 pos obaka ka anset abanane o lane o Mariki re
 akabor kon be ; re anKorint abati ma na tal na
 9 lane, ka a baptais na. Ka o Mariki o pa ka Pol
 10 akatatak ra manank, ho, Ce nesa, fof bo, ce tank :
 i yi re munon, wuni o wuni o ba he katura mu ta
 yo mu oban : ata som-e, i ba afam abati ka aka-
 11 pet ake. K'o yira ri karen kin re yof tamat
 rugin, o taksa arim ra Kuru katon ka nan.
 12 Ma Kallio o yi santiki ka ro Akaiia-e, anYuda
 na yokar Pol ra amera nin, ka na kara ko rodi ka
 13 akawan ka akarok epa, na pa ho, Olanba owe o
 14 tonto afam ta biya Kuru opeskiane anton. Ma
 Pol o yema nani akasan kon-e, Kallio o pa ka
 anYuda, ho, Be ho tacencene na yi nan tai takan-
 a talom ayos alas kahas, O nia Yuda-e, pa ta lomp-
 15 ar mi nan ta muyu sua nu elans : keru be pa
 yi e yi epa taka sim taka mes, re taka anton a nu,
 kaliene nan taka ci ; i yema he yi urok epa ya
 16 amatai ame. K'o bal na ka akawan ka akarok
 17 epa. Ka na be ma bat Sostenes, orabomp ka anset
 abanane, na sapat ko rodi ka akawan ka akarok
 epa. Ka Kallio ton ta ce ri yi taka amatai ame.
 18 Kararan kaci ma Pol o pon won ri marei ma-
 bati, o lemne anwont, k'o baka ra bil ta ko ro
 Siria, yi kon Priskilla re Akwila ; ma o pon bak-
 as anfon non ro Kenkri : ata som-e, o sekarne.
 19 Ka na der ro Efisos, k'o cei na ri : ka kon konone
 20 ma won ka anset abanane o fofane anYuda. Ma
 21 na nemtene ko ta yira ras-e, o selo he ; ma o lem-
 ne na o pa ho, I ci kal der so ro nu, be Kuru o

- 22 şelo-e, k'ö wur ro Efisoş ra bil. Ma ö poñ so ro Kaisaria-e, ö kö kori añbañane, k'ö köne ro
- 23 Antiök. Ma ö won ri marei malom-e, k'ö yefari, ö köť köť aťatof řa Kaletia ře Frikia nin nin ö baksar baksar añkarandi be.
- 24 Ka uYuda ulom ö der ro Efisoş ö ba nes Apollos, a kom kö ro Aleksandria, wuni řara řa řaň, k'ö yi utana řaka amařal. Owe konö a poñ řaksa aron da öMariki; ma afela abaň ña wop amera non-e, ö fof ö řaksa obotne amaťai řaka Yisoş, ö řara řo ambaptisañ ña Yon: k'ö řap
- 26 minta fof ka anset abañane. Ma Priskilla ře Akwila ña řala kö-e, ña řasi kö ro ñaň, ña yerkia
- 27 kö aron da Kuru tarap. Ma ö yema řasi ro Akaia, añwont ña tontö kö ña řalar añkarandi řa malane kö: ře ma ö poñ lane řa rabomp ra a
- 28 boña: aťa som-e, ö weskia añYuda řa afosa bana řafat, ö řori ka amařal fo Yisoş öKraist konon.

ARABOMP 19.

1-7, *A soñ öNesmar öSam ka añkarandi ro Efisoş*; 8-20, *Pol ö řaksa ka anşul ña Tairamos*; 21-22, *Pol ö som Timoti ře Irastos ro Makidonia*; 23-41, *Dinitrios ö řak maťotok ro Efisoş*.

- 1 Ka pa yi ma Apollos ö yi ro Korint-e, Pol ö poñ tas antof aña yi ka kamerö ö der ro Efisoş,
- 2 k'ö bap akarandi alom: ö pa ro ñaň ho, Na soťo öNesmar öSam ma ña lane-i? Ka ña laşia kö ho, De, řa ta řal he, be pa yi öNesmar öSam ö yi.
- 3 K'ö pa ho, Ko abaptisañ ñaň a baptaisa nu-e?
- 4 Ka ña pa ho, Ka ambaptisañ ña Yon. Ka Pol

- o pa ho, Yon o baptais ambaptisam na akatupi,
 o pa ka anfam fo na yi ta lane owo der kararahn
 5 kon, Yisos konon. Ma na tal ace-e, na yo a
 6 baptais na ka annes na oMariki Yisos. Ma Pol
 o pon ren na amata mon-e, kia oNesmar oSam o
 7 derar na ; ka na fof tant, na nabi. Na be na yi
 molo ma afam tofat naran.
- 8 Ka Pol o won ka anset abanane, o minta fof
 molo ma yof esas, kafofane katonto na taka ama-
 9 tai ma arabai ra Kuru. Kere ma alom na yi abol
 nane na ce wop tai, na fof olas taka aRon rodi ka
 arunia-e, o yefa ro nan, k'o baski ankarandi, o
 10 fofane na arei o rei ka anskul na Tairannos. Ka
 ace ta yi molo ma taren taran : ha na be ana
 yira ro Esia na tal arim ra oMariki aYuda-i a-
 11 Krik-i. Ka Kuru o yo mayos-mabana ka amata
 12 ma Pol : han a wura ka amader mon ebasa re ese-
 leinke a kera yi ka amboma, atatu ta bape na re
 13 ankrifi alas na wur. Ka aYuda akot kot alom
 so, ana ma wura akrifi ra kabih, na basiane ta
 bontas annes na oMariki Yisos ka ana ba ankrifi
 alas, na pa ho, Ka anfosa na Yisos owo Pol ma
 14 tamas-e, i yamari nu wur nan. Ka awut aruni
 tamat deran na Skifa uYuda, ufode urabomp ma
 15 yi ri, ana yo ace. Ka okrifi olas ma lasi o pa ro
 nan ho, I tara Yisos, i tara so Pol ; nian kanen na
 16 yi-e ? Ka owuni owo ba okrifi olas ma fumpar
 na, k'o cim na na naran, k'o tam na, ha na wur
 17 ka anset naci na buke acin na ba tasm. Ka
 anYuda re anKrik be ana yira ro Efisos na tara
 ace ; ka ranes ra wop na be, ka a yikis annes na

- 18 oMariki Yisoş. Afam abati so ana poñ lane na
 19 der, na bitane, na lomaş amayoş ma nañ. Re
 afam ana yo ramen na yi he atan, na kara atafa
 ta nañ rokin, na toi ci ro der ka anfam be kadi:
 ka na lomaş amolo maci, na fir ni ebem ya akala
 20 'fera ewul tãba tãrañ tofat. Yañ arim ra oMari-
 ki ra barne obana ra soto katam.
- 21 Ma amatai ame ma tas-e, Pol o nane ka
 amera non, fo be o poñ kot kot ro Makidonia re
 Akaia-e, ta ko ro Yerusalem, o pa ho, Kararañ
 22 ka akabek ka mi ri, i ba kanank Rom. Ma o
 poñ som narañ na ana ma lenki ko ro Makidonia,
 Timoti re Irastos, kon konone o yira ras ro
 Esia.
- 23 Anlo naci kia mañonkta mabana ma yokane
 24 tãka aRon. Ko tai-e, wuni lom anes non
 Dimitrios, ukabi ka akala 'fera owo ma bempa
 eset elol ekala 'fera ya Daiana, pa yi he mapant
 25 malol ama o kara ka anfam atol; ana o tonkla
 rokin, re anfam na amapant min maci, o pa ho,
 Paña, na tara fo ka amapant ame sa soto enanla
 26 e su. Ka na nanak na tal fo pa yi he ro Efisoş
 son, pa bun bek ro Esia be, Pol owe o poñ tonto
 o lafti afam abati, kapa ho, turu tahõ ana a
 27 bempama mata: pa yi he bo amapant ma su son ma
 won ra malap; pa yi so fo anset na akuru kabera
 kabana Daiana ma sake yai re fo a ba katora ko
 ka anyiki non, owo Esia be re araru ma biña.
 28 Ma na tal ace-e, na lasane mabañ na sel eron, na
 29 pa ho, Daiana ka anEfisoş ubana. Ka akapeť
 kala mañonkta: ka na ma bonte iwinañ na won

ka antiatar, ka akapon bip Kaios re Aristarkos
 30 aMakidon, akotane na Pol. Ma Pol o yema won
 katon ka anfam-e, ankarandi na cera he ko ci.
 31 Re atabomp alom so na Esia, na yi ayatki non,
 na som ro non, na nemtene ko kama o ce minta
 32 won ka antiatar. Cian alom na wena ace alom
 atan : ko tai-e, anbanane asokane ; abati na tara
 33 he ata som na tonklane rokin. Ka na wura
 Aleksandar katon ka arunia, anYuda na ton ko
 rodi. Ka Aleksandar o kapane o yema fofane
 34 anfam. Ma na tara fo uYuda won-e, na be na
 wena rim molo ma elokoyeran ho, Daiana ka
 35 anEfisos ubana. Ma ohal ka akapef o pon toflas
 arunia-e, o pa ho, Nia alanba na Efisos, ko wuni
 won yi ci owo ce tara fo akapef ka anEfisos
 ka bumar anset na Daiana obana-e, re anron ana
 36 fumpo kayefa ka Yupitar-e? Cian ma na ce
 bali penasa amatai ame-e, na mar tofla, na ce yo
 37 tai o tai baibaiyan. Ko tai-e, anlanba ane na kara
 na yi he alukas yet ya eset ya turu, na yi he afof
 38 olas okuru ka su kabera. Cian be Dimitrios, re
 anfam atol yi re kon, na ba apa taka wuni o
 wuni-e, ebare e kanti, re asantiki na yi ri : ta
 39 na bantirane. Kere be na yif tai o tai taka matai
 40 malom-e, a ta bak ci ka anbanane amari. Ata
 som-e, tacencene a bali bantir su taka atotok tenon
 ma na ce mar yi : taka ni sa bali he kat kere
 41 taka maonkta ame. Ma o pon pa ace-e, o cer
 anbanane na kone.

ARABOMP 20.

1-6, *Pol o ko ro Makidonia, Akaiā, re Troas*; 7-12, *Pol o yokas Yutikos ka rafi*; 13-16, *Pol re anon na bek ro Mailitos*; 17-35, *Pol o yamari ambaki na Eftsos ro Mailitos*; 36-38, *Pol o lemne na ra karamne*.

- 1 Kararan ka amaponkta ka pon, ma Pol o pon som kacela ankarandi o man na-e, o lemne na,
- 2 k'o yefa ri taka ko ro Makidonia. Ma o pon kot kot ebelan yaci, o man na olai-e, o der ro Kris.
- 3 Ma o ba ri yof esas, anYuda na seka ko yanfa, ma o nane ta baka ra bil ta kako ro Siria-e,
- 4 amera non na tama ta kalar ro Makidonia. Ka Sopetar ro Biria owan ka Pirros ma paia ko kabek Esia; re ka anTessalonaika, Aristarkos yi Sikondos; re Kaios ro Darbi yi Timoti; ka
- 5 anEsia, Tikikos re Trofimos. Ane na pon tama
- 6 kadu, na kar su ro Troas. Ka sa yefa ro Filippai ra bil kararan ka amarei ma tabo tapani ebit, sa bek ro nan ro Troas ra marei tamat; ria sa tama marei tamat deran.
- 7 Ka anrei atotoko na anwik, ma sa tonklane rokin ta simat tabo-e, Pol o fofane na, o nane ta yefa ri ka anrei atand; k'o basar akafof kon ha
- 8 karen daton. Ka emota e yi elai ka ankonko
- 9 rokom, ro sa tonklane rokin. Ka wahet runi ulom anes non Yutikos o yira ka anwindo, o won ra mare mabana; ma Pol ma won fof halisa, Yutikos o yi ra mare-e, o rantme ka antek ana beka esas,
- 10 ka a basi ko ufi. Ka Pol ma tor, o fumpar ko k'o mamplane ko, o pa ho, ce na kirane, anesam

11 nõn nã yi kò. Ma o poñ bep, o şimat atabo, o
 12 di, o fofane ña owoni, ha pa sok-e, k'o kone. Ka
 ña ma kara owahet runi ukali, amabefat ma ñan
 ma yi he matan.

13 Şian-i, ma sa tama kadi ta kò ro bil-e, sa baka
 taka kò ro Assos, sa nane ta bak Pol ri : ko tai-e,
 yañ o poñ ci bot, kon konone o nane ta tañ aron
 14 da hañ. Ma o bap su ro Assos-e, sa bak kò, ka sa
 15 der ro Mitiline. Ma sa wur ri-e, sa der ka anrei
 atand sa bek ro Semos ; ka anrei atand sa bek ro
 16 Mailitoş. Ata som-e, Pol o poñ ci bot ta tas
 Efisoş, kama o ce ba kawon ro Esia ; ko tai-e, o
 cimone be o tana ñan bek ro Yerusalem ka anrei
 a Pentikost.

17 Ma Pol o yi Mailitoş o som ro Efisoş ta cela
 18 ambaki ña anhanane. Ma ña bek ro nõn-e, o pa
 ro ñan ho, Nia niane na tara fo kabi anrei atotoko
 ana i won ro Esia, amatane ma mi ma i yi ro nu
 19 elokò be, i bato oMariki yi amera torane be, yi
 mantar, re ra matai ma kasompane ama beñane
 20 mi ka eyanfa ya anYuda : ma i ce kalas ra
 21 katamas tai o tai ma nafa nu, i taksa nu ro hafat,
 re ra aset o set, i tamas ka aYuda re aKrik
 katupi ka Kuru, re kalanè ka oMariki ka su Yisoş
 22 Kraist. Ka ake, kala, i kò min sek ra mera ro
 Yerusalem, kace tara amatai ama ba kabèñane
 23 mi ri : tambe fo oNesmar oŞam o sere ta atami
 ra kapet o kapet, o kanè ho napol re tasompane
 24 e ta kar mi. Kere annesam a mi ña yi he mi
 raka o raka, moho molò mabaki ta atami, kama i
 banti anbakane a mi, re amapant ama oMariki

25 Yisos o son mi, ta sere taka asim tafino ta
 ambona na Kuru. Kala ka ake, i tara fo nia be,
 katon ka ana i kot kot katamas arabai-e, na ba
 26 he kanank ader ra mi so. Cian i kane nu tenon,
 27 fo min pani tai ka amacir ma afam be. Ko tai-e,
 i kala he kamut ra katamar nu amaselu ma Kuru
 28 be. Botarne nan amera, re taka akuti be, katon
 ka ana oNesmar oSam o pon bot nu atabomp ta
 wontar anbanane na Kuru, ana o bania amacir
 29 mon. I tara fo kararan ka akakone ka mi tatolu
 taban na ta won katon ka nu, ma ce bainei taka
 30 akuti; re katon ka nia niane afam aruni na ta
 yokane, ma fof matai makana ta linane ankarandi.
 31 Cian bumne nan, na kal nane fo molo ma taren
 tases i cei he kaman wuni o wuni tatak-i, rayan-i
 32 yi mantar. Ka ake i lankli nu ka Kuru re ka
 arim ra ambona non, ra tana tamar nu, re ta son
 33 nu aken katon ka na be ana a samas. I fela he
 akala 'fera, abono, talom ra ralopra ka wuni o
 34 wuni. Nia niane na tara fo amata ame ma pon
 soton mi ara i yema, re ta nan so ana yi ro mi.
 35 Ka amatai be i son nu amol, fo nia so ra kayo
 mapant na yi ta mar anrakat, re ta kal nane asim ta
 oMariki Yisos, ma kon konone o pa ho, Aruba na
 wop kason pa tas kasoto.
 36 Ma Pol o pa yan-e, k'o so tawu, o ramne re na be.
 37 Ka na be na bok kabok kabana, na fumpar Pol ro
 38 lim, na mumal ko, inei na wop na ojeti taka arim
 ara o pa, fo na ba he kanank ader ron so. Ka na
 paia ko ha ro bil.

ARABOMP 21.

1-6, *Pgl o bek ro Tair*; 7-14, *A bali he bent Pol ra kaka ro Yerusalem*; 15-16, *O ko ro Yerusalem*; 17-26, *Anwont ro Yerusalem na son Pol ayamari*; 27-40, *Atotok abana taka Pol*.

- 1 Ka pa yi kararān ka ma sa sakane ro nan, sa poñ bakas-e, sa der ka kor tolon ro Kos, re ka anrei atand ro Rods, ria sa yefa sa der ro Patara :
- 2 re ma sa bap ri abil na yema fasi ro Finisia-e, sa
- 3 baka ka sa kone. Ma sa poñ nan Saipros-e, sa cei ni ka ammero, sa ko ro Siria, ka sa baka ro Tair : ko tai-e, ri ambil na ba kabaki akote.
- 4 Ma sa poñ bap ankarandi-e, sa yi ri marei tamat deran : ka ane na pa ka Pol ka akata ka oNesmar
- 5 ho, O ma bot he katak ro Yerusalem. Ka pa yi ma amarei ma poñ-e, sa kone ambias a su ; ka na be yi arani re awut, ma paia su ro ron, ha sa wur
- 6 ro pet : ka sa so tawu ro ban dayer, sa ramne, sa lemne na ; ka sa ko baka ro bil, ka nan ma kalane.
- 7 Re ma sa talne ambias kawur ro Tair-e, sa der ro Tolimeis ; ka sa kori anwont, ka sa yi ro nan
- 8 arei nin. Ka aninan sa wur ri sa der ro Kaisaria : ka sa won ka anset na Filip otamas asim tafino, o yi ukin ka antamat deran, sa yira ro non.
- 9 Amba olanba owe o ba awut abera afane nanle,
- 10 ana ma nabi. Ma sa yira ri marei malai-e, unabi ulom o yefa ro Yudia, anes non Akabos, o der.
- 11 K'o der ro su, o basi anteben na Pol, o sek atatak ton re amata mon, o pa ho, ONesmar oSam o pa ho, Yan anYuda ro Yerusalem ma

- sek owan duni owo ba anteben aṅe, na ta lankli
 12 ko ka amata ma atabona talom. Ma sa tal ama-
 tai ame-e, siaṅ re nan ana yi ka oḍer kaci sa
 13 nemtenḍ ko kama o ce ko ro Yerusalem. Ka Pol
 ma laṣi, o pa ho, Koṅe na ma bok na ma rantas
 akabut ka mi-e? I poṅ pai pa yi he ta kasek
 14 mi bo, pa yi so ta kafi ta annes na oMariki Yisoṣ.
 Re ma sa ce ko ḅali kali-e, sa cei sa pa ho, Ta
 amaṣelo ma oMariki ma yone.
 15 Kararan ka amarei ame-e, kia sa basi akote ka
 16 su, sa ko ro Yerusalem. Ka akarandi alom na
 ro Kaisaria ma paia su, na karanḍ Neson ka ro
 Saipros, ukarandi ukur, ka owo sa yi ta yiane.
 17 Ma sa poṅ bek ro Yerusalem-e, anwont na
 18 malane su mabone. Ka anrei ana tand Pol o
 won re siaṅ ka Yemi; ka ambaki be na bapar ri.
 19 Ma Pol o poṅ na kori-e, o lomasa na amatai min
 min ama Kuru o poṅ yo katon ka atabona talom ka
 20 amata mon. Nan ma na tal ci-e, na yikis Kuru;
 ka na pa ro non ho, Wont ka su, ma nank ma
 aYuda ewul ewul na lane; na be na ba amera ta
 21 wop anton: a poṅ kanḍ na taka atamu, fo ma
 taksa anYuda be ana yi katon ka atabona talom
 ta cei Musa, ma kanḍ na kama na ce biron anwut
 22 a nan, na ce tanane amataṅe. Cian to pa yi-e?
 23 tacencene na ta tal fo ma poṅ der. Cian yo ace
 ata sa kanḍ mu ho: Sa ba afam aruni nanle ana
 24 sekarne; basi aṅe, ma fetarne ro nan, ma rama
 na, kama na fonas atabonp ta nan: afam be na
 ta tara fo tacen ta yi he ka amatai ama a kanḍ
 na taka tamu; fo mun munone so ma kot

- 25 olompi kawop anton. Kere taka atabona talom
ata lane sa bal, sa bak ci fo na ba he kabon esadka
ya eron, yi macir yi esem edif katokar ebolo, re
- 26 karap. Ka Pol ma basi anfam aruni, ka anrei
atand o biline re nan, k'o won ka anset na Kuru,
o tori akalasar ka amarei ma akabiline, han a fat
asadka taka wuni o wuni ka nan.
- 27 Ma amarei tamat deran ma yema pon-e, an Yuda
ana yefa ro Esia, ma na nank ko ka anset na
- 28 Kuru-e, na par arunia be, ka na wop ko, na nata
rim na pa ho, Afam aruni na Yisreel, mar su
nan : Olanba konon 'we, owo taksa afam be der o
der matai malas taka anton, re oder owe : pa tas
ri o wona so aKrik ka anset na Kuru, k'o pon
- 29 yifas oder osam owe. Ata som-e, na nanka ko
tapan Trofimos oEfisos ano pet, owon na nane fo
- 30 Pol konon wona ko ka anset na Kuru. Ka akapet
be kabontane, ka anfam na tonklane rokin : ka
na bat Pol, na lin na wura ko ka anset na Kuru :
- 31 akalemp kaci a kanta atarare. Ma na ma tens ta
dif ko-e, a kane okelfa ototoko ka akobali, fo
- 32 atotok abana na yi ro Yerusalem. Akalemp kaci
kia o basi akurba re akelfa ka keme kin, k'o torar
na : nan, ma na nank okelfa ototoko re ankurba-e,
- 33 na cei akasapat Pol. Ka okelfa ototoko ma fatar,
o bat ko o yamari kama a tand ko torenta taran ;
- 34 k'o yifat ho, Ko wuni won-e, re Ko o yo-e ? Ka
alom katon ka arunia na wena tai cin, alom tai
talom : ma o ce bali tara atacen ta rabomp ra
mahonkta-e, o yamari kama a kara ko ro raaka.
- 35 Re ma o bek ro bepar-e, pa yi fo ankurba na

- 36 kera kō tą rabomp ra akarihan ka anfam ; ko tai-e, akabat ka anfam na tañ, na weña hō, Dif kō nañ.
- 37 Re ma na yema kara Pol ro raaka-e, o pa ka okelfa ototoko hō, Ma tą selo i pa tai ro mu-i?
- 38 K'o pa hō, Ma tara tąKrik-i? Munō oMisra tahō, owō fak atotok kađi ka amarei ame, ma wura afam aruni akadifat ewul yanle ro wula-i?
- 39 Ka Pol o pa hō, Min Yuda ka ro Tarsos ka Sailisia, udure ka kapet kayai tahō : omari mu,
- 40 yo mi i fofane anfam. Ma okelfa o cer kō-e, Pol o tama ka obepar, k'o tak takar anfam kaťa ; ma na poñ tank tam-e, o fofane na ka akant ka Hibru, o pa hō,

ARABOMP 22.

1-21, *Pol o loma ambaki taka akasaki ko uKristan* ; 22-29, *Ma Pol o yi uRom a sap he ko* ; 30, *Pol rodi ka anfode atabomp re anSanhedrin*.

- 1 Awont re akas, ka ake su nañ elans ka anbaki a mi ro nu.
- 2 Ma na tal fo o fofane na ka akant ka Hibru-e, na tank tam : k'o pa hō,
- 3 Min Yuda, ukom ro Tarsos ka ro Sailisia, kere a rusam mi ka akapet ake, ka atatak ta Kameliel, a taksa mi ofino moho anton na ankas a su na yi, ka afela aban na wop mi taka Kuru, moho na
- 4 wop nu be tenon : ka i sompa ana wop aRon are ha kadifat na, i sekat i lankli ro tinkane afam
- 5 aruni re afam abom. Moho ofode obana o sere

- 1 ṭaka atami, re ambaki be : ro nan so i soto ereka
 2 ṭaka anwont, ka i ko ro Damaskos, ta kara na so
 3 ana yi ri ro Yerusalem asekat, kama a sompa na.
 4 6 Ka pa yi ma i yi ka ambias, i fatar ro Damaskos,
 5 molō ma aret ra bepar-e, amota abana kayefa ka
 6 7 kuru na benta na batō mi masambu. Ka i fumpo
 7 ro tof, ka i tal arim ra pa ro mi ho, Sol, Sol, to
 8 8 som ma ma sompa mi-e? Ka i lasi i pa ho,
 9 Mun kan-e Mariki? K'o pa ro mi ho, Minañ
 10 9 Yisos ka ro Nasaret owo ma ma sompa. Nan
 11 ana yi re minañ tacencene na nank ammota, kere
 12 10 na tal he arim ra owo fofane mi. Ka i pa ho, To
 13 ma i yo-e, Mariki? Ka oMariki o pa ro mi ho,
 14 Yokane, won ro Damaskos; ria a ma tori mu
 15 11 amatai be ama a boṭa mu ta kayo. Ma i ce bali
 16 nank ta rabomp ra akabenta ka amota naci, ma
 17 ana yi re minañ na wop mi kaṭa-e, ka i won ro
 18 12 Damaskos. Ka wan duni ulom ahes non Ana-
 19 nais, urusamne moho anton, o ba ahes afino
 20 13 katon ka anYuda be ana yira ri, o der ro mi, k'o
 21 ṭama rayer ka mi o pa ro mi ho, Wont ka mi
 22 Sol, kal soto akakali ka mu. Ka anloko naci
 23 14 beñ kia i soto akakali ka mi i nank ko. K'o pa
 24 ho, oKuru ka ankas a su o pon bot mu ta tara
 25 amaşelo mon, re ta nank owuni Lompi, re ta tal
 26 15 rim ra wur ka akasāñ kon. Ko tai-e, ma ba kayi
 27 ubaki ta aton ka afam be ṭaka ata ma pon nank
 28 16 re ata ma pon tal. Ka ake kone ma ma liñsa-e?
 29 yokane, ma yo a baptais mu, nasi amatai ma mu
 30 17 maş, ra karamne ka ahes non. Ka pa yi, ma i
 31 pon kalane ro Yerusalem-e, ma i ramne ka anset

- na Kuru-e, i won ra mare, ka i nan kō o pa ro
 18 rō mi hō, Cimōne, mā wur ro Yerusalem lemp
 lemp: pakasife na ba he kamalanē amasere ma
 19 mu ta atami. Ka i pa hō, Mariki, na nanē na
 tara fō i bot rō tinkanē i sapat na ana lanē mu ra
 20 aset o set abanane: ma a lon amacir ma Stifen
 obaki ka mu-e, mine sō i tama ri rayer, i selo
 21 taka ci, i bumar elopra ya ana dif kō. K'ō pa ro
 rō mi hō, Kōne: ata som-e, i ci som mu oboli pō
 ka atabona talom.
- 22 Ka na sua kō elans ha ka arim are; ka na
 nata asim ta nan, na bus asuma ta nan, na pa
 hō, Ta a wura wuni won ka antof: o mar he
 23 nesam. Ma na ma nata asim ta nan, na bus
 24 asuma ta nan, na ma lakas kabof rokom-e, kia
 okelfa ototoko o yamari kama a kara kō ka
 anraaka o kanē kama a benben kō ra kasap,
 kama o tara atai ata som na ma selar kō eron.
- 25 Ma na pon sekane taka anareka, Pol o pa ka
 okelfa ka keme kin owo tama rayer, hō, Talompir
 mu ta sap wuni owo yi uRom, re uce ta nap-i?
- 26 Ma okelfa ka keme kin o tal ci-e, o kō ka okelfa
 ototoko o kanē kō, o pa hō, Ko mā yema yo-e,
 27 olanba owe uRom won. Ka okelfa ototoko ma
 der, o yif kō hō, Kanē mi, munō yi uRom-i?
- 28 K'ō pa hō, Anko. Ka okelfa ototoko ma laši hō,
 Ra akala abana i sotō aradukre are. Ka Pol o
- 29 pa hō, Minañ yañ a kom mi. Ka nan ana yema
 benben kō na yefa rō non akalemp kaci: ka
 okelfa ototoko ma nesa ma o tara fō Pol uRom
 won, re pakasife o pon sek kō.

- 30 Ka anrei ana tand, ma o yema belesh atacen, ata som anYuda na bantir ko, o sali ko, k'o yamari antabomp na anfode re anSanhedrin be ta banane rokin, k'o tora Pol, o tamar ko rodi ka nan.

ARABOMP 23.

1-10, *Pol o fofane anSanhedrin taka andina non* ; 11, *A tonto Pol* : 12-25, *An Yuda na sek yanfa ta dif Pol* ; 26-30, *Klodios Lisias o balar Filiks taka Pol* ; 31-35, *A som Pol ka Filiks ro Kaisaria*.

- 1 Ka Pol o kali anSanhedrin tan, o pa ho, Awont, i pon yi rodi ka Kuru ra mera 'fera ha tenon.
- 2 Ka Ananias ofode obana ma yamari na ana tama
- 3 ko rayer ta banta ko ro san. Ka Pol o pa ro non ho, Kuru o ta banta mu munu abinbin afetar : ma yira ta rok ampa a mi moho anton, ma yamari
- 4 kama a banta mi ta ce yi moho anton-i ? Ka nan ana tama rayer na pa ho, Ma nal ofode bana ka
- 5 Kuru-i ? Ka Pol o pa ho, Awont a mi, i tara he ci fo ofode bana won : ata som-e, a bal ho, Ma ba
- 6 he kafof olas taka ubaka ka anfam a mu. Ma Pol o tara fo anhap nin na anfam aSadduki nan, re anhap alom aFarisi-e, o nata rim lau ka anSanhedrin, ho, Awont a mi, min Farisi won, wan ka aFarisi : taka anratsa re akayokane ka anfi a ren
- 7 mi apa. Ma o pon pa yan-e, maputane na yokane katon ka anFarisi re anSadduki : ka antonkla-
- 8 ne ma yi abaske. Ko tai-e, anSadduki na pa ho, kayokane ka anfi ka yi he, umaleika o yi he,

- amobula o yi he : kere anFarisi na wop yi yerañ.
- 9 Ka kawona kabana ma yokane : ka ankarmoko alom ka anhap na anFarisi ma yokane na tama, na bal, na pa ho, Sa bap he olas ka owuni owe : be amobula talom umaleika o pon fofane ko-e,
- 10 ta ba tai-i? Ma maputane mabana na pon yokane-e, okelfa ototoko o nesa tani na pimsane Pol, k'o yamari ankurba ta tor na basi ko karihan ro nan, na wona ko ka anraaka.
- 11 Ka akatatak aka tand oMariki o tama rayer kon, o pa ho, Bak kabut : ata som-e, moho ma pon sere ta atami ro Yerusalem-e, yan ma ma sere so ro Rom.
- 12 Ma pa pon parke-e, anYuda na ba rim rin, ka na sekarne ra kabin, na pa ho, na ba he kadi, na
- 13 ba he kamun ha na pon dif Pol. Ka na tas afam
- 14 taba taran ana sek anyanfa ane. Ka na der ka antabomp na anfode re ambaki, na pa ho, Sa pon sekarne ra abin abana, ta ce tam koko ha sa pon
- 15 dif Pol. Cian ka ake nian re anSanhedrin kane okelfa ototoko kama o tora ko ro nu, pa yi moho na ta beleñ ampa non ofino : sian, tete o fat, sa
- 16 pon benene ta dif ko. Kere owan runi ka owont bera ka Pol o tal taka akasat ka nan, k'o der o
- 17 won ro raaka, o kane Pol. Ka Pol ma cela ukin ka ankelfa ka keme kin, k'o pa ho, Kera olanba owe ka okelfa ototoko : ata som-e, o ba apa ta
- 18 tori ko. K'o basi ko, o kera ko ka okelfa ototoko, o pa ho, Pol okaranka o cela mi ro non, o nemtene mi ta kara olanba owe ro mu, o ba tai ta
- 19 tori mu. Ka okelfa ototoko o wop ko kata, ka na ko rayer o yif ko soi ho, Ko tai tan ma ba ta

- 20 tori mi-e? K'o pa ho, AnYuda na sek rokin ta
nemtene mu ta tora Pol ninañ ka anSanhedrin,
pa yi moho ma yema yifat tai talom ofino taka
21 aton. Cian ce selo a tontu mu: ko tai-e, afam
aruni a nan atasi taba taran na sat ta aton, na
sekarne ra abin, fo na ba he kadi na ba he kamun
ha na pon ko dif: ka ake na pon benene, na kali
22 ta anlahiri a mu. Ka okelfa ototoko ma cer olan-
ba o kone, o yamari ko ho, Ce kanu wuni o
23 wuni fo ma pon tori mi amatai ame. K'o cela ro
non akelfa ka keme kin naran, o pa ho, Benene
nan akurba teme taran ta kako ha ro Kaisaria,
re afam atasoi taba tatas tofat, re afam a ba esor
24 teme taran, ka anloko ana beka asas na tatak: re
benene nan so tase, kama a ren Pol ri, na
25 kera ko otofal ka Filiks obaka. K'o bal areka
moho asim ace ho:
- 26 Klodios Lisias o kori Filiks obaka osembe.
27 AnYuda na wop olanba owe, ka na yema dif ko,
ma i derar na yi ankurba, ka i kisis ko, ma i tara
28 fo uRom won. Ka i yema tara atai ata som na
29 bantir ko ka anSanhedrin a nan: ka i nank fo a
bantir ko taka epa ya anton a nan, kere a bot he
30 ko apa abeki ta fi, talom ta tand ko. Ma a tori
mi fo asat na ba kayi taka olanba-e, akalemp ka-
ci i som ko ro mu, i yamari anbantir non so ta
kanu amatai ama na bana ko rodi ka mu.
- 31 Ka ankurba moho a yamari na, ma basi Pol, ka
32 na kera ko akatatak ro Antipatris. Ka akani-
nan na cei anfam atasoi ta ko re kon, ka nan ma
33 kalane ro raaka: nan ma na bek ro Kaisaria, na

lankli anreka ka oḅaka-e, na lankli so Pol rodi
 34 koñ. Ma o poñ ni karañ-e, o yif atof areke o yi-
 35 e ; ma o tara fo o yefa ro Sailisia, o pa ho, I ci tal
 ampa a mu, be anḅantir a mu na poñ bek : k'o
 yamari kama a beṅe ko ro kama ka Herod.

ARABOMP 24.

1-9, *Tartollos o ḅantir Pol* ; 10-21, *Pol o ḅaki* ; 22-23, *Anyamari na Filiks* ; 24-27, *Pol o loñ taka akalane Yisos Kraist*.

- 1 Kararañ ka marei tamat Ananaias ofode obana
 o der yi ambaki alom, re Tartollos utara ra sañ,
- 2 ka na lomasa oḅaka taka Pol. Ma na mucu ko-e,
 Tartollos o tap kaḅantir ko, o pa ho,
- 3 Filiks sembe, ka akata ka mu sa ba matofal
 mabana re a lompaş malaş taka ambona aṅe, sa
 malane ci roñ o roñ re der o der, sa mucu mu ci
- 4 mamu ofino fino. Kerē ta i ce mu sumpa, i
 nemtene mu ka akabona ka mu, ta sua su elans
- 5 ka sim tatan. Ko tai-e, sa poñ fir olanḅa owe
 kayi wuni baki mader, ufakat etotok kaḅon ka
 anYuda be ka araru be, re urabomp ka akabant
- 6 ka anNasaret: pa tas ri o memar so ta yifas
- 8 anset na Kuru : konō sa baḅ : ka owō ma ḅali
 tara amatai ame be ama sa ḅantir ko, be mun
- 9 munone ma beṅbeñ ko. Ka anYuda so ma tosa
 ka akabantir, kapa ho, yañ amatai ame ma yi.
- 10 Ma oḅaka o poñ kapanē ko ta foḅ-e, Pol o laşi
 o pa ho,
- 11 Ma i tara fo ma poñ yi urok epa ka ambona

- ane țaren țabati-e, obone mi ta baki: ma ma bali
 beleñ ci, fo marei tofat maran ma tas bo kabi i
 12 ko ro Yerusalem ta biña *Kuru*: na bap he mi
 ka anset na Kuru ra kapensane re wuni o wuni, ta-
 lom ra kabukti runia, talom ra eset ebanane, talom
 13 ro peț. Pa yi he na bali țori mu ataceñ ta amatai
 14 ama na bantir mi. Ace bo ma i bitane ro mu,
 țaka aRoñ ara a bont kabant, yañ i bato oKuru
 ka ankas a su, i lane matai be ama yi moho
 15 antoñ, re ama a bal ka *atafa ta* annabi: ka i ba
 aratsa ro ka Kuru, ara ane na nane so na ratsa
 fo kayokane ka anfi na anlompi re ane lomp ka
 16 ba kayi. Ka ace min minane so i cimne ta ba
 17 amera 'fera ro ka Kuru re ka afam loko o loko.
 Kararan ka țaren țalai i der ta kara eboya ka
 18 ambona a mi re yet *esond*: ka akason eye na bap
 mi ufetar ka anset na Kuru, pa yi he ra atotok:
 19 ka aYuda alom *na yi ri* kayefa ro Esia, ana mar
 bapar ano rodi ka mu, ta bantir mi, be ho na
 20 bana mi tai. Talom yo anfam ane na nane na
 pa atai țalas ata na bap, ma i țama rodi ka
 21 anSanhedrin, tambe pa yi țaka arim rin are, ara
 i benkra ma i țama na kațoñ, ho, Taka akayo-
 kane ka anfi a bantir mi rodi ka mu tenoñ.
 22 Ka Filiks ma o țara ofino țaka aRoñ-e, o kali
 na, o pa ho, Be Lisias okelfa ototoko o bek-e, i ci
 23 beleñ ampa a mu ofino. K'o yamari okelfa ka
 keme kin kama a bene Pol, re ta yosi ko, re ta ce
 bent wuni o wuni anyatki non ta lenki ko.
 24 Kararan ka amarei malom, Filiks o der re
 Drusilla orani kon, o yi uYuda ubera, k'o som

- kaçela Pol, k'ò ɬala kò ɬaka akalane Yisoꝝ Kraist.
- 25 Ma o fof ɬaka malompi, kawop efela, re kader ka samikene-e, Filiks o nesa hali, k'ò pa ho, Kone ras; be i soɬo aloko afoi ɬai-e, i ci cela mu ro mi.
- 26 Kere o nane fo Pol o ɬa soñ kò akala: cia baci o
- 27 som kaçela kò eloko elai, k'ò fofane kò. Ma ɬaren ɬaran ɬa tas-e, Porsioꝝ Festoꝝ o kanɬarne Filiks; Filiks ma o yema tesis emera ya anYuda-e, o cei Pol usek.

ARABOMP 25.

1-5, *Festoꝝ o yo anɬantir na Pol na ko ro Kaisaria*; 6-12, *A ɬantir Pol—O lankli ampa non ka oKaisar*; 13-27, *Festoꝝ o tori ampa na Pol ka obai Akrippa*.

- 1 Ciañ Festoꝝ ma o poñ der ka antof-e, kararàn ka marei masas o kò ro Yerusalem kayefa ro
- 2 Kaisaria. Ka anɬabomp na anfode re anyola na anYuda ma der rodi kon ɬaka Pol, ka na nemtene
- 3 kò, ra katola abona ɬaka aton, kama o som ɬa kara kò ro Yerusalem; ma na sat ɬa dif kò ro
- 4 ron. Kere Festoꝝ o laši ho, Pol o yi ro bene ro
- 5 Kaisaria, re fo kon konone o ɬa yenk kò ri. K'ò pa so ho, Ciañ, yo na ana ba afosa kaɬon ka nu, na paia mi, be ho olanba o bunne ɬai o ɬai-e, ɬa na ɬantir kò.
- 6 Ma Festoꝝ o yi ro nan pa ce tas marei ɬamat resas talom tofaɬ-e, o tor ro Kaisaria; ka anrei atand kia o yira ka akawan ka akarok epa, k'ò
- 7 yamari kama a kara Pol. Ma o poñ bek-e, anYuda ana yefar ro Yerusalem, na ɬama na rap

- Pol, na bantir ko ta matai mabaki malai, ama na
 ce bali bentas; ma Pol o pa ka akabaki kon ho,
 8 I bunne he koko ka anton na anYuda-i, ka anset
 9 na Kuru-i, re ka Kaisar. Ma Festos o yema
 tesasne ka anYuda-e, o lasi Pol, o pa ho, Ma ta
 ko ro Yerusalem, kama a tonkas mu ri taka
 10 amatai ame rodi ka mi-i? Ka Pol o pa ho,
 Rodi ka akawan ka rok epa ka Kaisar i tama, ria
 a mar tonkas mi: i ta yo he anYuda tai o tai ta-
 11 las; moho munu so ma tara. Cian be ho i yi
 wuni yo tai talas, be i pon yo tai o tai talas ata
 ma bek mi fi-e, i kasi he ta fi: kere be pa yi tai o
 tai atan ane na bantir mi ta yi he-e, wuni o wuni o
 12 bali he lankli mi ro nan. I lankli ampa a mi ka
 Kaisar. Ka Festos ma o pon fofane annankane-
 e, o lasi ho, Atai ta mu ma pon lankli ka Kaisar:
 ka Kaisar ma ma ko.
- 13 Ma marei malom ma pon tas-e, Akrippa obai
 re Barnaiki na der ro Kaisaria, ka na kori Festos.
 14 Ma na yi ri marei malai-e, Festos o bot ampa na
 Pol rodi ka obai, o pa ho, Wuni lom o yi ri owu
 15 Filiks o cei ukaranka: taka owu, ma i yi ro
 Yerusalem, antabomp na anfode re ambaki na
 anYuda na tori, ma na tola ta bakar ko ampa.
 16 I lasi ro nan fo amatanu ma anRom tahu ta
 lankli wuni o wuni, akamota ka owu a bantir re
 anbantir ma kaliane, re o pon soto kafena ta baki
 17 ampa ana a ren ko. Cian ma na pon tonklane
 auo-e, i liusa he, ka anrei atand kia i yira ka
 akawan ka rok epa, i yamari kama a kara olañ-
 18 ba. Taka owon, ma anbantir na yokane-e, na

- 19 bantir he ko matai malas mawunon ama i nane ;
 re taka owuni a bonŕ Yisos, owo pon fi, owo Pol
 20 o pa fo o yi ukali. Minañ, ma pa kontofali mi
 taka kabelen amatai ame-e, i yif ko be ho o ta ko
 ro Yerusalem, kama a tonkas ko ri taka amatai
 21 ame. Kere ma Pol o pon lankli ampa non kama
 a bene ko taka akabak ka oKaisar-e, i yamari
 22 kama a bene ko han i som ko ka Kaisar. Ka
 Akrippa ma pa ka Festos ho, Min minane so i
 ba afela ta tala olanba. Festos o pa ho, Aninañ
 ma ta tala ko.
- 23 Ka pa yi akaninañ, ma Akrippa o der-e, re
 Barnaiki yi sembe tabana-e, na won ka oder otala,
 yi antabomp, re anyola na akapet, ka anyamari
 24 na Festos a wona Pol. Ka Festos o pa ho, Bai
 Akrippa, re afam aruni be ana bapar ano re sian,
 na nank olanba owe taka owo arunia be na an-
 Yuda na nemtene mi, ro Yerusalem-i, ano-i, na
 25 selar ko eron fo o mar he so nesam. Kere i nank
 fo o ta yo he tai o tai ta mari ko fi : ma kon ko-
 none o lankli ampa non ka oKaisar-e, i bak ta
 26 som ko. Taka aton i ba he tai ta taceñ ta balar
 omariki ka mi. Cian i kara ko rodi ka nu, pa ta
 beti rodi ka mu bai Akrippa, kama i ba tai ta bal
 27 kararan ka akabenben ko. Ko tai-e, i nank ci
 moho apank ta som ukaranka, be i tori he amatai
 ama a bantir ko.

ARABOMP 26.

1-23, *Pol o ʔori Akrippa amayi moñ, re akasaki ko uKristan ;*
 24-29, *Pol o ʔofane Festos re Akrippa ;* 30-32, *A ʔak ci ʔo Pol*
o mar he ʔi.

- 1 Ka Akrippa ma pa ka Pol ho, A poñ cer mu ʔa ʔofane. Ka Pol ma tanti akata koñ, o ʔofane o pa ho :
- 2 I nane min maritai, bai Akrippa, ma i yi ʔa ʔofane tenoñ rodi ka mu ʔaka amatai be ama an̄-
- 3 Yuda na ʔantir mi : pa ta beti ma ma ʔara amata-
 4 ne re epa be e yi kaʔoñ ka an̄Yuda : cian̄ omari
 4 mu myu sua mi elans. Akarusamne ka mi kabi
 ka arafet ra mi, ka yi ka akatap kaʔoñ ka ambona
 5 a mi, re ro Yerusalem, an̄Yuda be na ʔara ; ma na
 ʔara mi kabi ka akatap, be na yema sere-e, ʔo i yi
 uFarisi i ʔanane akabant aka ta lomp ka andina
 6 a su. Ka ake i ʔama kama a tonkas mi ʔaka
 anratsa na anlahiri ana Kuru o ʔekar ankas a su ;
 7 ana ebonsoñ ʔofat yeran ya anfam a su na nane
 ʔa soʔo, ma na ma bato ra mera 'fera ralap-i ra-
 8 yan-i. ʔaka anratsa ane an̄Yuda na ʔantir mi,
 o bai ! To som ma nan̄k ci ʔai ʔatui lane, be Kuru
 9 o yokas anfi-e ? Ka ʔaceñ min minane i nane ʔo
 i mar yo matai malai ama peskiane an̄nes na Yi-
 10 sos oNasaret. Ace cia i yo so ro Yerusalem : i
 boʔ asam abati ka eset etinkane, ma i poñ soʔo
 afosa ka antabomp na anfode, re ma a difat na, i
 11 wosa ʔaka ci. I sap na eloʔo elai ka eset eban-
 ane be, i memar ʔa yo na tuntne Kuru : ma i yi
 uban̄ hali ʔa ʔa nan̄-e, i sompa na ha ra ʔapet ʔa-

- 12 cel. Ka akayo kaci ma i ma ko ro Damaskos i
 13 ba afosa re anyamari na antabomp na anfode, ka
 rayan ka kenten, o bai, i nan ro ron amota ka-
 yefa ka kuru, pa tas owan wa aret, na benta na
 14 rap mi re nan ana kotane mi. Ma sia be sa pon
 fumpo ro tof-e, i tal arim ra pa ro mi ka akant
 ka Hibru ho, Sol, Sol, kone ma ma sompa mi-e ?
 pa ta tui mu tai ta kanap katak ka akatamp
 15 Ka i pa ho, Mun kane, Pa-e ? Ka oMariki o pa
 16 ho, Mine Yisos owo ma ma sompa. Yokane ma
 tama : taka atai ace cia i ceñar mu, ta bot mu
 17 aboi re ubaki ka amatai ama i ma ceñara mu ; ra
 kakati mu ka anfam, re ka atabona talom, ka ana
 i som mu, ta kanti efor e nan, kama na wur ka obi
 18 na ko ka owan, re na wur ka anfosa na Setani na
 ko ka Kuru, kama na sotu kalapar ka matai ma-
 las re ken katon ka nan ana a samas ra kalane mi.
 19 Cian o bai Akrippa i wop ci ra mera anak ka
 20 kuru : ka i tamas ro nan ana yi ro Damaskos
 akamota, re ro Yerusalem, re ka antof a Yudia be,
 re ka atabona talom so, kama na tupi na fale ka
 21 Kuru ; na yo amapant ma bekan katupi. Taka
 ace anYuda na wop mi ka anset na Kuru, na ten
 22 ta dif mi. Cian ma i sotu kamar aka wur ka
 Kuru, i tama ha tenon i sere ka alol-i abana-i, i
 pa he tai o tai, tambe ata annabi re Musa na pon
 23 pa ho ta ta yone ; fo oKraist o ba kasompane, re
 fo kamota o ta tamas owan ka anfam re ka ata-
 bona talom, ra kayokane ka anfi.
 24 Ma Pol o baki yan-e, Festos o pa o nata lau
 ho, Pol, ma won mamal ; akatara ka mu tai ka-

- 25 bana kaşaki mu wuni mamal. Ka Pol o pa ho,
i yi he wuni mamal Festos sembe; i fof bo sim
26 ta tacen re tacempi. Obai o tara taka amatai
ame, ka owo i fof kaminta: i lane fo a mank he
ko tai o tai ka amatai ame; ko tai-e, a ta yo he
27 ace ra kolkolo. Bai Akrippa, ma lane annabi-i?
28 I tara fo ma lane. Ka Akrippa ma pa ka Pol ho,
Pa cia bo otan katontu mi ta saki mi uKristan.
29 Ka Pol ma pa ho, Kanke Kuru nan, be pa yi ra
tatan talom ra talai-e, fo mun son tah, na be
so ana tala mi tenon na sake moho minan i yi,
tambe atorenta ace:
- 30 Ka obai ma yokane, re obaka, re Barnaiki, re
31 ana yira ro nan: ma na pon wur ro son, na fofar-
ane, na pa ho, Olanba owe o yo he tai o tai ma
32 bek ko fi talom ta katand. Ka Akrippa ma pa
ka Festos ho, A bali nan cer olanba owe, be o
lankli he nan ampa non ka Kaisar.

ARABOMP 27.

1-44, *A lankli Pol re ataranka alom ka Yulios ta ko ro Rom—Na
bek ro Melita.*

- 1 Ma a pon bak ci fo sa ta baka ta ko ro Itali
na lankli Pol re ataranka alom ka ukelfa ka keme
kin, o ba nes Yulios, ka akobali ka Aukostos.
2 Ka sa baka ra abil na Adramittiom, na yema ko
ka ebelan ya anban na Esia, ka sa wur, Aristarkos,
3 u-Makidon ka ro Tessalonaika, o yi re shan. Ka
anrei atand sa bek ro Saidon: ka Yulios o yo Pol

rafam, o cer ko ta ko ka anyatki non o bakas
 4 amader mon. Ka sa wur ri, sa tas ro Saiproꝝ
 5 rayer, pakasife efef e yi su rodi. Ma sa pon tas
 akaban ka ro Sailisia re Pamfilia-e, sa der ro Maira
 6 ka ro Laisia. Ria okelfa o bapabil na ro Aleksan-
 7 dria na yema ko ro Itali; k'o wona su ri. Ma
 sa ma kone marei malai, sa lomane Naidoꝝ ra
 kasompane, anfef na ce su so selo-e, sa tas ro
 8 Krit rayer, malomane Salmone; ma pa ma bak
 su sa bapsa ni ha sa bek der olom a bonṭ ri
 Kabake Kafino; ka kapet ka ro Lesia ka fat ri.
 9 Ma aloko alai na pon tas, re ambias na yi abaki
 mader-e, pakasife ansum na pon to tas, Pol o man
 10 na, o pa ro nan ho, Paña, i nanṭ fo ambias na ta
 kasara olai, pa yi he bo akote re ambil, pa ta yi
 11 so enesam e su. Kere okelfa o botar amera ka
 asim ta omariki ka ambil pa tas amatai ama Pol
 12 o pa. Ma akabake ka ce tesa ta tama ri ka anlō
 na otank-e, abati na man ta wur ri, be pa yi ron
 o ron na tana bek Finiks, na ba anlōko na otank
 ri; kabake ka Krit kan ka lomane anfef na andio
 13 re ammero. Ma anfef na andio na fen otofal, na
 nane fo na soto ata na yema, na lin anfat na ko
 14 ka Krit rayer, na fat anban. Pa won he kararan
 kaci afef abaki na wur ni a bonṭ ni Yurakwailo:
 15 ma anfef na bip ambil, na ce tana lomane anfef-e,
 16 sa cer, ka a ton su kadi. Ka sa ko rata ra ayel
 alol a bonṭ ni Koda, ra kasompane sa bali kisis
 17 anyal: ma na pon nata ni, na yona yet emara, na
 sek ambil ro rata; ka na nesa tani na ta yirar
 18 asant, na tora ebela, ka a tona su. Ma sa ma

- 19 toro hali-e, anrei atand kia na tap kafita akote
ro ban ; ka anrei ana beka masas na fitana amata
- 20 ma nan emareki ya ambil. Ma aret re atos e ce
su bentar marei malai-e, pa yi kankal kalol tah
- 21 derar su, aratsa be na kone fo sa ta kisi. Ma na
won na ce di-e, kia Pol o tama na katon, o pa ho,
Paña, na mar nan sua mi elans, na ce wur ro Krit,
- 22 na soto olas owe re ankasara ane. Ka ake i yama-
ri nu ta bak tabut : ko tai-e, akasara na anesam
- 23 na ba he kayi katon ka nu, tambe ambil ho. Ata
som-e, umaleika ka oKuru owow ba mi re owow i
bato, o tama mi rayer akatatak ake, o pa ho, Pol
- 24 ce nesa : ma ba katama rodi ka Kaisar : kala,
Kuru o pon son mu na be ana kotane mu ro bil.
- 25 Cian, pana, bak tabut : i lane Kuru, fo pa ta yi
26 yan mohow a kane mi. A ba kafita su ra ayel
- 27 alom. Ma akatatak ka tofat manle ka bek-e, ma
a ma kera su ro de ro ka akaban ka Edria-e, molo
ma karen daton anseler na nane fo na fat atof
- 28 alom ; ka na fak antumbu, na fir akabolon
efankali kaba : ma na tas otan, na fak antumbu
- 29 so, na fir akabolon efankali tofat tamat. Ka na
nesa tani sa ta yira ra aban amasar, na fak efat
- 30 yanle ka ambil raran, na fela arasok kabek. Ma
anseler ma memar ta wur ka ambil-e, na pon tora
anyal ro ban, na yek kafak efat ka ambil rodi,
- 31 Pol o pa ka okelfa ka keme kin re ka ankurba
ho, Be ane na bakar he ro bil-e, na bali he kisi.
- 32 Kia ankurba na bakas anabeña na anyal, na cer
- 33 ni na fumpo. Ma arasok ma der-e, Pol o nemtene
na be ta basi ra radi, o pa ho, Anrei ane anrei

tofat manle ñań ma ña ma basar kawop asum, ña
 34 ta di he koko. Ciań i nemteńe nu ta basi ra
 radi : ata som-e, ace ta yi taka akakisi ka nu :
 rafon rin ra ba he kađinne ka arabomp ra wuni o
 35 wuni ka nu. Ma o poń pa ace, o poń basi kabo-e,
 36 o mucu Kuru mamu rodi ka ña be : k'o ŝimať ki,
 o tap kađi. Ka pa bone ña be, ña ñane so ña
 37 basi ra radi. Ka ŝia be yi ro bil sa yi teme
 38 taran tađa tadas tofat tamat rukin. Ma ña poń
 di obeki-e, ña fanfaras ambil, ña fita fita atamank
 39 ro bań. Ma pa sok-e, ña tara he anbań : kere ña
 nanĸ abenĸia alom ña ba abań, ka ña nanĸane
 40 be pa yi ña bańi wońa ambil ri. Ma ña poń fakat
 efat-e, ña cei yi ro bań, akalemp kaci ña ŝali ana-
 beńa eĸora ; ma ña naťa ambela rodi taka anfef-e,
 41 ña lomane anbań. Ma ña bek der ro maĸenci
 ma bańane-e, ambil ña yira ka asanť ; ka ambil
 rodi ña tap kaŝima ta rabomp ra anfoŝa ña *emun-*
 42 *kal*. Ka ampa ña anĸurba ña yi ta difat
 43 antaranka, tani uĸin o ta nanťan, o kisi. Kere
 oĸelfa ka kemę kin ma o yema kisis Pol-e, o bent
 ata ña nanę ; k'o yamari ho ańa bańi nanťan ta
 44 fitane ro bań, ña moťa bek ro bań : ka anĸia,
 alom ka ebeń, alom ka eyeť ya ambil. Yań pa
 yone, ña be ña kisi ro bań.

ARABOMP 28.

1-6, *Ata yone ka anyel* ; 7-10, *Pol o ramar aŝam ana tu* ; 11-16,
Na ko ro Rom ; 17-22, *Pol o fofane antabomp ña an Yuda* ;
 23-28, *Pol o yerki amabal ma Kuru ka an Yuda* ; 30-31, *Pol o*
tamas asim taŝino ka a Yuda aĸati.

1 Ma ŝa poń kisi-e, ĸia ŝa tara fo annes ña anyel

- 2 nā yi Melita. An̄fam nā ānyel nā yō su rafam
rabana : kō tai-e, nā tōl nan̄t, nā malanē su bē,
3 tā rabomp ra ōtank. Ma Pol ō pōn tonkla alik
nā eyankita, ō bōtas yi ka anan̄t-e, āborō ō wur
4 ri tā rabomp ra ōfai, ō ɓapsa ka akatā kōn. Ma
an̄fam nā nan̄k ōsem ō ɓapsa ka akatā kōn-e, nā
pa ukin ka ulom̄ hō, Nan̄ka olān̄ba ōwe wuni
difat āfam wōn, ōwō hali ma ō kisi akabān, halisa
5 malompi ma cer hē kō tā kāli. K'ō wōn ōsem
6 ro nan̄t, k'ō ce tālnē ōbān. Nān̄ nā nan̄ē fō ō tā
boiya, talom̄ ō fumpō fi fem̄p : ma nā ma kālienē
ci ōwoni-e, nā nan̄k koko ra ce kō yi-e ; nā sinkar
emera ē nān̄, nā pa hō ō yi mōhō ukin ka āturu.
Āmba ka ōder ōwō fāt ri, ōrabomp ka ānyel,
7 ānes nōn̄ Publiꝛ ō ba tōr. Kōn ō malanē su, ō
8 yia su rafam marei masas. Ka pā yi, fō ōkas ka
Publiꝛ ō fānta mawonanē rē arun̄t ē wop kō : ka
Pol ō wōn rō nōn̄, ō ramnē, k'ō ren̄ kō amatā mōn̄
9 ō ramar kō. Ma ace tā pōn̄ yōnē, ānlom̄ sō ānā
ba tātu ka ānyel nā der, ka ā yenkās nā : āne sō
10 nā yikis su rā eyiki elai ; ma sā yefa ri rā abil-e,
nā bakas̄ yēt ewun̄ōn̄ eya sā yema.
11 Kārarān̄ ka yof esas sā yefa ri rā abil nā
Aleksandria, ānā pōn̄ tāma ka ānyel ka ānlokō
12 nā ōtank, nā ba ānlomar nā Ātābari Tāruni. Ka
13 sā sō ro Sairakus, sā yi ri marei masas. Kayefā
ri sā kāpli, ka sā bek ro Rikiom̄ : kārarān̄ ka arei
nin̄ afef nā andiō nā wur, rē ka ānrei ānā beka
14 marān̄ kia sā bek ro Putioli : ria sā ɓap awon̄t,
ka nā nemtenē su tā yi rē nān̄ marei tamat deran̄,
15 yān̄ sā der ro Rom. Kayefā ri ānwon̄t ma nā tāl

ta atasu-e, na der ha na bek ka O_{der} o_{tila} wa Appios re Eset Eyia Esas ta banis su : ane ma Pol o nank na, o mucu Kuru mamu k'o bak kabut.

- 16 Re ma sa won ro Rom-e, a cer Pol ta yira toko yi okurba owo ma bumar ko.
- 17 Ka pa yi, kararai ka marei masas o cela rokin ana yi antabomp na anYuda: ma na pon tonklane rokin, o pa ro nan ho, Minan wont a mi, hali ma i ce yo tai o tai talas ka anfam, talom amatan ma ankas a su-e, keru a lankli mi karanka kayefa ro Yerusalem ka amata ma anRom :
- 18 nan ma na pon mi benben-e, na yema cer mi, ko tai-e, tai o tai ta beki mi fi ta yi he ro mi.
- 19 Keru ma anYuda na fofne ci-e, ta yi mi ra mera ta lankli ampa a mi ka Kaisar : pa yi he i ba tai
- 20 ta bantir ambona a mi. Cian taka atai ace i som kacela nu kama sa nankane: ata som-e, ta rabomp ra anratsa na Yiareel a seka mi akorenta ake. Ka na pa ro non ho, Sa soto he ereka kayefa Yudia taka tamu, anwont so na der he ano ta kara akane talom tai o tai talas taka
- 21 tamu. Sa yema tala mu ata ma nane: taka akabant ake, sa tara ci fo der o der a fof olas taka ki.
- 23 Ma na pon boza ko arei, abati na der ro non ka anyia non, k'o yerkia na ampa, ma o sere taka arabai ra Kuru, k'o tontu na taka Yisos, moho ka anton na Musa re ka amahal ma annabi, katap
- 24 bat ha rafoi. Ka alom na lane amatai ama a pa,
- 25 alom na lane he. Ma na nane na ce ba rim rin-e,

- na k_one, kararañ ka Pol o poñ fof rim rin, ho,
 Olompi ata oÑesmar oSam o pa ka akasañ ka
 26 Isaia onabi ka ankas a nu ho,
 K_o ka anfam ane, ma pa ho,
 Ra katal na ta tal, kere roñ o roñ na bali he
 tara ;
 Re ra kanank na ta nank, kere roñ o roñ na
 bali he bentas.
- 27 Ko tai-e, emera ya anfam ane e lasa,
 Elans e nan e taña,
 Ka na mopas efor e nan ;
 Tani katena na ta bentasa efor e nan,
 Re na tal ka elans e nan,
 Na tara ka emera e nan,
 Na kal lafte,
 Ka i ramar na.
- 28 Cian tara ci nan, fo a som akakisis ka Kuru
 ake ka atabona talom : nan na ba so katal.
- 30 K'o yira taran taran talolok ka anyia non
 ayamo, k'o malane afam be ana won ro non, o
- 31 tamas arabai ra Kuru, o taksa amatai taka
 oMariki Yisos Kraist ra kaminta, wuni o wuni o
 bent he ko.

**RICHARD CLAY & SONS, LIMITED,
BREAD STREET HILL, E.C. ; AND
BUNGAY, SUFFOLK.**